

«Ամերիարանկ» ՓԲԸ

**Ֆինանսական հաշվետվություններ
2017թ. չորրորդ եռամսյակի համար**

Բովանդակություն

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	4
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	5
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	6
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ.....	7

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
31 դեկտեմբերի 2017թ.

Բանկի անվանումը՝ **ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ**
 Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք.Երևան, 0015, Գր.Լուսավորիչ 9, հեռ՝ 56 11 11

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծնթ.	01/10/2017- 31/12/2017	01/01/2017- 31/12/2017	01/10/2016- 31/12/2016	01/01/2016- 31/12/2016
Տոկոսային եկամուտներ	4	12,175,515	49,297,198	11,977,686	42,624,265
Տոկոսային ծախսեր	4	(7,055,014)	(30,932,889)	(7,907,202)	(27,749,228)
ՋՈՒՏ ՏՈԿՈՍԱՅԻՆ ԵՎ ՆՄԱՆԱՏԻՊ ԵԿԱՄՈՒՏ		5,120,501	18,364,309	4,070,484	14,875,037
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	5	1,097,958	3,577,025	801,249	2,866,115
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	6	(226,683)	(791,890)	(165,944)	(610,329)
ՍՏԱՅՎԱԾ ՋՈՒՏ ԿՈՄԻՍԻՈՆ ԵՎ ԱՅԼ ՎՃԱՐՆԵՐ		871,275	2,785,135	635,305	2,255,786
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից գուտ (վնաս)/ օգուտ	7	26,506	(1,976,234)	1,051,419	1,055,909
Արտարժույթային գործառնություններից գուտ եկամուտ	8	1,584,740	5,815,335	672,671	2,465,343
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներից գուտ օգուտ		218,418	424,708	128,544	736,347
Այլ գործառնական եկամուտներ	9	923,349	2,159,541	469,040	1,561,640
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(541,742)	(1,940,036)	(419,676)	(1,461,489)
ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ		8,203,046	25,632,759	6,607,787	21,488,573
Արժեզրկումից կորուստներ	10	(2,575,966)	(5,811,644)	(273,271)	(4,337,577)
Աշխատակազմի գծով ծախսեր		(1,808,239)	(6,240,813)	(1,800,542)	(5,675,290)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	11	(1,046,891)	(4,043,606)	(1,082,666)	(3,746,410)
ՇԱՀՈՒՅԹ / ՎՆԱՍ ՄԻՆՉԵՎ ՀԱՐԿՈՒՄԸ		2,771,950	9,536,696	3,451,308	7,729,296
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	12	(468,090)	(1,847,222)	(750,717)	(1,522,610)
ԺԱՄԱՆԱԿԱՆ ԳՆԱՅՈՒՄՆԵՐ ԸՆԿՈՒՅԹ		2,303,860	7,689,474	2,700,591	6,206,686
ԱՅԼ ՀԱՍՏԱՊԱՐՓԱԿ ԵԿԱՄՈՒՏ/ՎՆԱՍ					
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումներից օգուտ (վնաս)		(14,467)	30,317	(70,713)	559,206
ԱՅԼ ՀԱՍՏԱՊԱՐՓԱԿ ԵԿԱՄՈՒՏ/ՎՆԱՍ		(14,467)	30,317	(70,713)	559,206
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀԱՍՏԱՊԱՐՓԱԿ ԵԿԱՄՈՒՏ		2,289,393	7,719,791	2,629,878	6,765,892

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅԱՆ ԱՆԿԱԳԱՀ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆ՝

ԱՐՏԱԿ ՀԱՆԵՍՅԱՆ

ԳՈՀԱՐ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
ֆինանսական դրության մասին
31 դեկտեմբերի 2017թ.

Բանկի անվանումը՝ **ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ**
 Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք.Երևան, 0015, Գր.Լուսավորիչ 9, հեռ՝ 56 11 11

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծնք.	31/12/17	31/12/16
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	107,616,368	135,280,872
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձույակտրոններ		532,675	351,233
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ			
- Բանկի կողմից պահվող	14	3,968,064	3,130,071
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ			
- Բանկի կողմից պահվող	15	9,888,078	12,408,292
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված	15	-	-
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	16	10,213,954	4,853,302
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	17	8,675,394	6,446,797
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	18	467,310,731	499,288,522
Պահանջներ ակրեդիտիվների գծով	19	4,121,489	7,707,303
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	20	1,470,024	2,040,022
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	21	6,738,737	4,182,862
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ			
- Բանկի կողմից պահվող	22	37,966,475	36,255,642
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված	22	5,968,305	-
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	23	7,126,916	3,651,239
Ընթացիկ հարկային ակտիվ	12	-	1,321,801
Այլ ակտիվներ	24	6,124,888	2,445,465
Ընդամենը՝ ակտիվներ		677,722,097	719,363,423
Պարտավորություններ			
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ	14	686,306	2,535,283
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ		6,121,693	-
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	25	36,761,054	71,834,882
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	26	375,170,779	414,608,686
Բանկի կողմից բողոքված արժեթղթեր	27	40,932,595	18,124,500
Ստորադաս փոխառություններ	28	40,919,768	40,811,255
Այլ փոխառություններ	28	101,371,041	102,735,039
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	12	1,077,371	-
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	12	898,501	1,442,872
Այլ պարտավորություններ	29	3,841,631	2,873,138
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		607,780,739	654,965,655
Կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	30	32,087,360	32,087,360
Էմիսիոն եկամուտ		7,755,179	7,755,179
Վերագնահատման պահուստներ		338,214	307,897
Չբաշխված շահույթ (վնաս)		29,760,605	24,247,332
Ընդամենը՝ կապիտալ		69,941,358	64,397,768
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		677,722,097	719,363,423

ՏՆՕՐԻ ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՆԱԽԱԳԸՎ ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆ՝

ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱՇՎԱՊՈՂՆ՝

[Handwritten signature]

ԱՐՏԱԿ ՀԱՆԵՍՅԱՆ

ԳՈՀԱՐ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
 31 դեկտեմբերի 2017թ.

Բանկի անվանումը՝ ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ
 Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք.Երևան, 0015, Գր.Լուսավորչի 9, հեռ.՝ 56 11 11

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	01/01/2017- 31/12/2017	01/01/2016- 31/12/2016
Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից	x	x
Ստացված տոկոսներ	45,679,533	40,931,425
Վճարված տոկոսներ	(28,607,891)	(23,817,560)
Ստացված գուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	3,577,025	2,866,115
Վճարված գուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	(791,890)	(610,329)
Չուտ վճարներ (մուտքեր) վաճառքի համար մատչելի ակտիվներից	467,594	676,407
Չուտ մուտքեր փոխարժեքային տարբերություններից	3,601,374	2,724,237
Այլ եկամուտ (ծախսեր)	208,619	(33,494)
Վճարված աշխատավարձ և վճարումներ աշխատակիցներին	(5,726,848)	(5,754,347)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(3,175,765)	(2,967,916)
Գործառնական ակտիվների նվազում/ (ավելացում)		
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	(814,603)	(2,665,582)
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	(5,003,619)	2,754,468
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(2,223,000)	(464,617)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	32,846,389	(196,032,198)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	508,855	252,241
Ստացվելիք գումարներ ակրեդիտիվներից	3,673,411	628,842
Ստացվելիք գումարներ ֆակտորինգից	(2,510,255)	1,244,660
Այլ ակտիվներ	(3,934,632)	(704,138)
Գործառնական պարտավորությունների նվազում/ (ավելացում)		
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ	(3,870,610)	2,330,730
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	(34,620,369)	50,005,742
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	6,096,286	(18,999,995)
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	(46,398,652)	119,077,450
Այլ պարտավորություններ	380,021	(239,818)
Չուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումը	(40,639,026)	(28,797,677)
Վճարված շահութահարկ	-	(930,000)
Չուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից	(40,639,026)	(29,727,677)
Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	x	x
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	(4,345,562)	(1,373,907)
Հիմնական միջոցների վաճառք	2,048	145,298
Վաճառքի համար մատչելի ակտիվներ	2,459,880	(662,360)
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	(7,230,834)	(16,480,591)
Չուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	(9,114,468)	(18,371,560)
Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից	x	x
Վճարված շահարժիններ	(2,176,201)	(1,685,286)
Չուտ մուտքեր այլ փոխառություններից	(1,359,367)	24,139,396
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	22,726,053	17,815,044
Չուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից	19,190,485	40,269,154
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	2,898,505	397,638
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ/(նվազում)	(27,664,504)	(7,432,445)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում (Ծանոթագրություն 13)	135,280,872	142,713,317
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում (Ծանոթագրություն 13)	107,616,368	135,280,872

ՏՄԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆ՝

ԱՐՏԱԿ ՀԱՆԵՄՅԱՆ

ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱՇՎԱԳՈՒՆ

ԳՈՀԱՐ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին
31 դեկտեմբեր 2017թ.

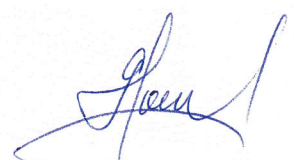
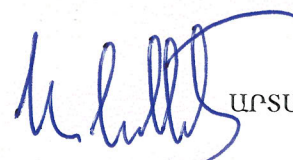
Բանկի անվանումը՝ **ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ**
 Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք.Երևան, 0015, Գր.Լուսավորիչ 9, հեռ՝ 56 11 11

(հազար դրամ)

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կանոնադրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	Վերաչափումից տարբերություններ	Զբաղիված շահույթ/վնաս	Ընդամենը
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական)					
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2016թ.	32,087,360	7,755,179	(251,309)	19,725,932	59,317,162
Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը	-	-	-	-	-
Վերահաշվարկված մնացորդը	32,087,360	7,755,179	(251,309)	19,725,932	59,317,162
Ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ հետաձգված հարկից գուտ	-	-	559,206	-	559,206
Հաշվետու ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ (վնաս)	-	-	-	6,206,686	6,206,686
Բաշխված շահութաբաժիններ	-	-	-	(1,685,286)	(1,685,286)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	32,087,360	7,755,179	307,897	24,247,332	64,397,768
Ընթացիկ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական)					
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2017թ.	32,087,360	7,755,179	307,897	24,247,332	64,397,768
Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը	-	-	-	-	-
Վերահաշվարկված մնացորդը	32,087,360	7,755,179	307,897	24,247,332	64,397,768
Ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ հետաձգված հարկից գուտ	-	-	30,317	-	30,317
Հաշվետու ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ (վնաս)	-	-	-	7,689,474	7,689,474
Բաշխված շահութաբաժիններ	-	-	-	(2,176,201)	(2,176,201)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	32,087,360	7,755,179	338,214	29,760,605	69,941,358

ՄԻՋԱՆԿՅԱԿԱՆ ԳՆԱՀ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆ՝

ԱՐՏԱԿ ՀԱՆԵՍՅԱՆ
 ԳՈՀԱՐ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

1. Ներածություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

Ամերիաբանկ ՓԲԸ-ն (նախկին Հայներարտբանկ ՓԲԸ) (այսուհետ, Բանկ) հիմնադրվել է 1992թ. սեպտեմբերի 8-ին ՀՀ օրենսդրության համաձայն: 2007թ-ին Բանկը ձեռք բերվեց, Թի-Դի-Էյ Հոլդինգս Լիմիթիդ ընկերության կողմից, որը գնեց Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 96.15%-ը: 2011թ. ընթացքում, Թի-Դի-Էյ Հոլդինգս Լիմիթիդ ընկերությունը վերանվանվեց, Ամերիա Գրուպ (Սի-Ուայ): 2013թ-ի ընթացքում Ամերիա Գրուպ (Սի-Ուայ) ընկերությունը դարձավ Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 100% բաժնետեր: 2015թ.-ի դեկտեմբերի 23-ին Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկը (այսուհետ՝ ՎՋԵԲ) ամբողջովին գնեց Բանկի կողմից լրացուցիչ թողարկված բաժնետոմսերը 14,366,288 հազար ՀՀ դրամով: 2016.-ի դեկտեմբերի 21-ին ԻԷՍՊԻԷՍ հոլդինգ լիմիթեդը (ESPS Holding Limited) գնեց Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 13.5%-ը, որի արդյունքում Ամերիա Գրուպ (Սի-Ուայ) ընկերության բաժնեմասը կազմեց 65.8%:

2017թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են Ամերիա Գրուպը (Սի-Ուայ) 65.8%, ՎՋԵԲ-ը 20.7% և ԻԷՍՊԻԷՍ հոլդինգ լիմիթեդը (ESPS Holding Limited) 13.5%:

Բանկի հիմնական գործունեությունն է հանդիսանում ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկերի ու երաշխիքների տրամադրումը, դրամավճարային գործառնությունների իրականացումը, ինչպես նաև արժեթղթերով ու արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետության ավանդների երաշխավորման համակարգի անդամ: Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը տեղակայված է Հայաստանի Հանրապետությունում:

Բանկն ունի տասնչորս մասնաճյուղ, որոնց միջոցով իրականացնում է իր գործունեությունը Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկի գլխամասային գրասենյակի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0015, Գրիգոր Լուսավորչի փ. 9: Բանկի աշխատողների միջին քանակը 2017թ.-ի չորրորդ եռամսյակի դրությամբ 695 է (2016՝ 621):

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են ծանոթագրություն 36-ում:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Հայաստանի Հանրապետությունը շարունակում է տնտեսական բարեփոխումները և իրավական, հարկային ու օրենսդրական համակարգերի զարգացումը՝ շուկայական տնտեսության պահանջներին համապատասխան: Հայաստանի տնտեսության ապագա կայունությունը առավելապես կախված է այս բարեփոխումներից և զարգացումներից, ինչպես նաև կառավարության կողմից իրականացվող տնտեսական, ֆինանսական և դրամավարկային քաղաքականությունների արդյունավետությունից:

2. Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների («ՖՀՄՄ») պահանջների համաձայն:

(բ) Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով, որը Բանկի ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթն է: Ֆինանսական տեղեկատվությունը՝ ներկայացված ՀՀ դրամով, կտրացված է մինչև մոտակա հազար ՀՀ դրամ: 2017 թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի և 2016 թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի պաշտոնական փոխարժեքներն են համապատասխանաբար 484.1 ՀՀ դրամ և 483.94 ՀՀ դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի համար և 580.1 ՀՀ դրամ և 512.2 ՀՀ դրամ 1 եվրոյի համար:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՄ-ի պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը պետք է կատարի դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի գծով ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ժամանակ գնահատման և կարևոր դատողությունների հետ կապված զգալի անորոշությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 18-ում՝ Հաճախորդներին տրված վարկեր:

(ե) Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և ներկայացման փոփոխություններ

Փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ

Բանկը կիրառել է հետևյալ վերանայված ՖՀՄՄ-ները և ՖՀՄՄԿ-ները, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2016 թվականի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար:

ՀՀՄՄ 1-ի փոփոխություններ. Նախաձեռնություն տեղեկատվության բացահայտման դորտում

ՀՀՄՄ 1-ում կատարված փոփոխությունները հստակեցնում են, այլ ոչ թե էապես փոխում ՀՀՄՄ 1-ի առկա պահանջները: Փոփոխությունները պարզաբանում են հետևյալը՝

- ՀՀՄՍ 1-ի պահանջները էականության նկատմամբ,
- Ֆինանսական արդյունքների և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունների առանձին հոդվածները կարող են առանձնացվել,
- Կազմակերպություններն ունեն հնարավորություն ընտրելու ֆինանսական հաշվետվությունների ծանոթագրությունների ներկայացման կարգը,
- Բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ասոցիացված կազմակերպությունների և համատեղ ձեռնարկությունների համապարփակ եկամտի մասը պետք է ներկայացվի ամբողջությամբ մեկ հոդվածում և դասակարգվի որպես հոդվածներ, որոնք հետագայում կդասակարգվեն կամ չեն դասակարգվի շահույթի կամ վնասի կազմում:

Բացի այդ, փոփոխությունները պարզաբանում են այն պահանջները, որոնք կիրառվում են ֆինանսական վիճակի, ֆինանսական արդյունքների և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում լրացուցիչ միջանկյալ ենթագումարների բացահայտման ժամանակ: Փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 2016 թվականի հունվարի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Այս փոփոխությունները Բանկի վրա ազդեցություն չունեն:

Տարեկան բարեփոխումներ՝ 2012-2014 շրջան

Փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2016 թվականի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Դրանք մասնավորապես ներառում են՝

ՖՀՄՍ 5 .Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ և ընդհատված գործունեություն

Ակտիվները (կամ օտարման խմբերը) ընդհանուր առմամբ օտարվում են կամ վաճառքի, կամ սեփականատերերի միջև բաշխման միջոցով: ՖՀՄՍ 5-ի փոփոխությունը պարզաբանում է, որ նշված օտարման մեթոդներից մեկը մյուսով փոխարինելը չի նշանակի օտարման նոր պլան, այլ այն կհանդիսանա սկզբնական ծրագրի շարունակություն: Հետևաբար ՖՀՄՍ 5-ի պահանջների կիրառման ընդհատում չի լինի: Փոփոխությունը պետք է կիրառվի առաջընթաց կերպով: Այս փոփոխությունները Բանկի վրա ազդեցություն չունեն:

ՖՀՄՍ 7 .Ֆինանսական գործիքներ. բացահայտումներ

Փոփոխությունը պարզաբանում է, որ ծառայությունների մատուցման պայմանագիրը, որը ներառում է միջնորդավճար, կարող է հանդիսանալ ֆինանսական ակտիվի շարունակական ներգրավվածություն: Կազմակերպությունը պետք է գնահատի միջնորդավճարի բնույթը և պայմանագիրը ՖՀՄՍ 7-ի շարունակական մասնակցության ուղեցույցի համաձայն՝ գնահատելու համար, թե արդյոք պահանջվում են բացահայտումներ: Փոփոխությունը պետք է կիրառվի այնպես, որ շարունակական ներգրավվածություն կազմող ծառայությունների մատուցման պայմանագրերի գնահատումը կատարվի հետընթաց: Սակայն, պահանջվող բացահայտումները չպետք է կատարվեն ավելի վաղ ժամանակահատվածներում, քան այն տարեկան ժամանակաշրջանը, երբ կազմակերպությունն առաջին անգամ կիրառում է փոփոխությունները: Այս փոփոխությունները Բանկի վրա ազդեցություն չունեն:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն ամփոփ նկարագիր

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվում է սույն ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար, բացառությամբ ծանոթագրություն 2-ի (ե) կետում ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների:

(ա) Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով իրականացվող գործարքները փոխարկվում են Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Դրամային միավորների գծով արտարժույթով իրականացված գործառնություններից առաջացած շահույթը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է ժամանակաշրջանի սկզբում ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, արդյունավետ տոկոսադրույքի ու ժամանակաշրջանի վճարումների ճշգրտումով ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով փոխարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև տարբերությունը: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք չափվում են իրական արժեքով, վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող, արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Վերափոխարկման հետևանքով առաջացած արտարժույթային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի բաժնային գործիքների վերափոխարկման արդյունքում առաջացած տարբերությունների, բացի այն դեպքերից, երբ տարբերությունն առաջանում է արժեզրկման պատճառով, որի դեպքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված արտարժույթային տարբերությունները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս, կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված դրամական միջոցների հոսքերի հեջավորման պահանջներին համապատասխանող տարբերությունների՝ հեջի արդյունավետ լինելու չափով:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցները՝ ներառյալ պարտադիր պահուստները, և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ): Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Ֆինանսական գործիքներ

(i) Դասակարգում

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները, իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք՝

- հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով,
- կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ,
- հանդիսանում են ածանցյալ ֆինանսական գործիք (բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիր հանդիսացող ածանցյալ գործիքի կամ այն ածանցյալ գործիքի, որը նախատեսված է և հանդիսանում է արդյունավետ հեջավորման գործիք), կամ
- սկզբնական ճանաչման պահին Բանկի կողմից նախատեսվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ:

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ստորև ներկայացված պայմաններից մեկի բավարարման դեպքում.

- ակտիվները կամ պարտավորությունները կառավարվում, գնահատվում և ներկայացվում են իրական արժեքի հիմունքով,

- նախատեսումը վերացնում կամ էականորեն նվազեցնում է հաշվապահական անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանալին այլ հանգամանքներում, կամ
- ակտիվը կամ պարտավորությունը ներառում է պարունակվող ածանցյալ գործիք, որը էականորեն ձևափոխում է դրամական միջոցների հոսքերը, որոնք այլապես կպահանջվեին պայմանագրի համաձայն:

Պոտենցիալ բարենպաստ պայմաններ ենթադրող (դրական իրական արժեք) առևտրական նպատակներով պահվող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև ձեռք բերված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես ակտիվ: Պոտենցիալ ոչ բարենպաստ պայմաններ ենթադրող (բացասական իրական արժեք) առևտրական նպատակներով պահվող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև տրամադրված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես պարտավորություն:

Ֆինանսական գործիքների համապատասխան դասակարգումը դեկավարությունը որոշում է սկզբնական ճանաչման պահին: Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները և որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները նախատեսված գործիքները սկզբնական ճանաչման պահին չեն վերդասակարգվում շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների դասից: Ֆինանսական ակտիվները, որոնք համապատասխանում են վարկերի և դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը, կարող են վերադասակարգվել շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների կամ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական գործիքների դասից, եթե Բանկը մտադիր է և ի վիճակի է պահել այդ գործիքները մոտ ապագայում կամ մինչև մարման ժամկետը: Այլ ֆինանսական գործիքները կարող են վերադասակարգվել շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների դասից միայն հազվագյուտ հանգամանքներում: Հազվագյուտ հանգամանքներն ի հայտ են գալիս եզակի արտասովոր դեպքի արդյունքում, երբ գրեթե անհավանական է, որ այն կրկին տեղի կունենա մոտ ապագայում:

Փոխառությունները և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք գնանշված չեն գործող շուկայում, բացառությամբ այն գործիքների՝

- որոնց Բանկը մտադիր է անմիջապես կամ կարճ ժամկետում վաճառել,
- որոնց Բանկը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնց Բանկը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնց գծով Բանկը չի փոխհատուցի իր բոլոր սկզբնական ներդրումները՝ վճարումնակության անկարողությունից տարբեր այլ պատճառներով:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով և ֆիքսված մարման ժամկետով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք Բանկը մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել մինչև մարման ժամկետի լրանալը, բացառությամբ այն ներդրումների՝

- որոնց սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնց Բանկը նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնք համապատասխանում են փոխառությունների ու դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներն իրենցից ներկայացնում են այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք նախատեսված են որպես վաճառքի համար մատչելի կամ դասակարգված չեն որպես փոխառություններ ու դեբիտորական պարտքեր, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ:

(ii) Ճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Բանկը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները հաշվառվում են առք ու վաճառքի ամսաթվի դրությամբ:

(iii) Չափում

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները, ներառյալ ակտիվ համարվող ածանցյալ գործիքները, չափվում են իրական արժեքով՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են առաջանալ վաճառքի կամ այլ օտարման հետ կապված, բացառությամբ՝

- փոխառությունների ու դեբիտորական պարտքերի, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, և
- բաժնային գործիքներում ներդրումների, որոնք գործող շուկայում չունեն գնանշվող շուկայական գին, որոնք իրական արժեքները հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել և որոնք չափվում են սկզբնական արժեքով:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, բացառությամբ այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք նախատեսված են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող և այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք առաջանում են, երբ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի բավարարում ապաճանաչման պահանջները:

(iv) Ամորտիզացված արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքն իրենից ներկայացնում է այն գումարը, որով ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած սկզբնապես ճանաչված գումարի և մարման պահին գումարի տարբերության կուտակված ամորտիզացիան, որը հաշվարկվել է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած արժեքկումից կորուստը: Հավելվածները և զեղչերը, ներառյալ գործարքի հետ կապված սկզբնական ծախսումները, ընդգրկված են համապատասխան գործիքի հաշվեկշռային արժեքում և ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

(v) Իրական արժեքի չափման սկզբունքներ

Իրական արժեքն այն գինն է, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ հիմնական շուկայում կամ, վերջինիս բացակայության դեպքում, ամենաբարենպաստ շուկայում, որին մուտքի հնարավորություն ունի Բանկը նշված ամսաթվի դրությամբ: Պարտավորության իրական արժեքն արտացոլում է վերջինիս չկատարման ռիսկը:

Հնարավորության դեպքում, Բանկը չափում է գործիքի իրական արժեքը՝ կիրառելով այդ գործիքի համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները: Շուկան համարվում է ակտիվ, եթե ակտիվի կամ պարտավորության գծով գործարքները տեղի են ունենում բավարար հաճախականությամբ և բավարար ծավալով՝ շարունակական հիմունքով գնային տեղեկատվություն տրամադրելու համար:

Ակտիվ շուկայում գնանշվող գնի բացակայության դեպքում, Բանկը կիրառում է գնահատման մեթոդներ՝ դիտարկելի տվյալների օգտագործումն առավելագույնի և ոչ դիտարկելի տվյալների օգտագործումը նվազագույնի հասցնելու նպատակով: Ընտրված գնահատման մեթոդը ներառում է բոլոր այն գործոնները, որոնք շուկայի մասնակիցները հաշվի կառնեին մյուս հանգամանքներում:

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի լավագույնն ապացույցը սովորաբար գործարքի գինն է, այսինքն՝ տրված կամ ստացված հատուցման իրական արժեքը: Եթե Բանկը որոշում է, որ սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքը տարբերվում է գործարքի գնից, և իրական արժեքը չի հիմնավորվում է ակտիվ շուկայում նմանատիպ ակտիվի կամ պարտավորության համար գնանշվող գնով կամ հիմնված չէ գնահատման այնպիսի մեթոդի վրա, որն օգտագործում է միայն դիտարկելի տվյալները, ապա ֆինանսական գործիքի սկզբնական չափումն իրականացվում է իրական արժեքով՝ ճշգրտված սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերության հետաձգումով: Հետագայում, տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում համապատասխան հիմունքով՝ գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, սակայն ոչ ուշ այն պահից, երբ գնահատումն ամբողջովին հիմնավորվում է շուկայի դիտարկելի տվյալներով կամ գործարքն ավարտվում է:

Եթե իրական արժեքով չափվող ակտիվը կամ պարտավորությունն ունի պահանջարկի և առաջարկի գին, ապա Բանկը չափում է ակտիվները և երկար դիրքերը պահանջարկի գնով, իսկ պարտավորությունները և կարճ դիրքերը՝ առաջարկի գնով:

Շուկայական և վարկային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների պորտֆելները, որոնք Բանկը կառավարում է շուկայական կամ վարկային ռիսկին իր գուտ ենթարկվածության սկզբունքով, չափվում են հիմք ընդունելով այն գինը, որը կստացվեր համապատասխան/կոնկրետ ռիսկի գծով գուտ երկար դիրքը վաճառելուց (կամ կվճարվեր համապատասխան/կոնկրետ ռիսկի գծով գուտ կարճ դիրքը փոխանցելու դիմաց): Պորտֆելի մակարդակով կատարվող այս ճշգրտումները բաշխվում են առանձին ակտիվներին և պարտավորություններին՝ պորտֆելի յուրաքանչյուր առանձին գործիքի գծով համապատասխան ռիսկի ճշգրտման հիմունքով:

(vi) Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս

Ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

- շահույթում կամ վնասում ճանաչվում է այն ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը, որը դասակարգված է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է սեփական կապիտալում՝ որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում (բացառությամբ արժեգրկումից կորուստների և վաճառքի համար մատչելի պարտքային ֆինանսական գործիքների գծով փոխարժեքային տարբերություններից առաջացած շահույթի և վնասի), մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեգրկվում է, ինչպես նաև՝ ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

(vii) Ապաճանաչում

Բանկն ապահովում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Բանկը ոչ պահպանում, ոչ էլ փոխանցում է սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Ապահովման պայմանները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները, որոնք առաջացել կամ պահպանվել են Բանկի կողմից, ճանաչվում են որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Բանկն ապահովում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Բանկը կատարում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Եթե ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր կամ ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները պահպանվում են, ապա փոխանցված ակտիվները չեն ապահովում:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ փոխանցում է, ոչ էլ պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, այն ապահովում է ակտիվը, եթե կորցնում է դրա նկատմամբ վերահսկողությունը:

Փոխանցումների այն գործարքներում, որոնցում Բանկը պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով նա ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Բանկը դուրս է գրում անհավաքագրելի համարվող ակտիվները:

(viii) Հետզմնան և հակադարձ հետզմնան պայմանագրեր

Վաճառքի և հետզմնան պայմանագրերով («ռեպո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է ռեպո գործարքների գծով վճարվելիք գումարների կազմում: Վաճառքի և հետզմնան գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վերավաճառքի նպատակով հակադարձ հետզմնան պայմանագրերով («հակադարձ ռեպո») ձեռք բերված արժեթղթերը գրանցվում են որպես հակադարձ հետզմնան պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառք նախատեսող պայմանագրի շրջանակներում գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, ապա արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակներով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(ix) Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները ներառում են սվոպերը, ֆորվարդները, ֆյուչերսները, սփոթ գործարքները, տոկոսադրույքների օպցիոնները, արտարժույթի փոխարժեքները, թանկարժեք մետաղները և բորսաները, ինչպես նաև այս գործիքների ցանկացած համակցություն:

Ածանցյալ գործիքների սկզբնական ճանաչումը կատարվում է ածանցյալ գործիքի պայմանագրի կնքման օրը գործող իրական արժեքով: Հետագայում ածանցյալ գործիքները վերաչափվում են իրական արժեքով: Բոլոր ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ՝ դրական իրական արժեքի դեպքում և որպես պարտավորություն՝ բացասական իրական արժեքի դեպքում:

Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Թեև Բանկն իրականացնում է ածանցյալ գործիքների առք ու վաճառք ռիսկի հեջավորման նպատակով, այս գործիքները չեն որակվում որպես հեջի հաշվառման ենթակա:

(x) Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվելով զուտ գումարով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

(դ) Հիմնական միջոցներ

Սեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռք բերման պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

- վարձակալված գույքի բարելավումներ 5-ից 10 տարի
- համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ 5-ից 10 տարի
- Գրասենյակային գույք 3-ից 10 տարի
- փոխադրամիջոցներ 7 տարի

Վարձակալված միջոցների բարելավումների գծով մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետից և վարձակալության գործողության ժամկետից նվազագույնի ընթացքում:

(ե) Ոչ նյութական ակտիվներ

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման ծախսերը կապիտալացվում են որպես առանձին ծրագրի ձեռքբերման և ներդրման ծախսեր:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կան վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետը կազմում է 1-ից 10 տարի:

(գ) Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ

Ոչ ընթացիկ ակտիվները կամ ակտիվներից և պարտավորություններից բաղկացած օտարման ենթակա խմբերը, որոնց վերականգնումն ակնկալվում է հիմնականում վաճառքի, այլ ոչ՝ շարունակական օգտագործման միջոցով, դասակարգվում են որպես վաճառքի համար պահվող ակտիվներ: Անմիջապես նախքան «որպես վաճառքի համար պահվող» դասակարգումը, ակտիվները կամ օտարման ենթակա խմբերի բաղադրիչները վերաչափվում են Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն: Այնուհետև, որպես կանոն, ակտիվները կամ օտարման ենթակա խումբը չափվում են հետևյալ արժեքներից նվազագույնով՝ հաշվեկշռային արժեք և իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսերը:

(ե) Արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք առկա է անկողմնակալ վկայություն ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի արժեզրկված լինելու մասին: Նման վկայության առկաության դեպքում, Բանկը որոշում է արժեզրկումից կորստի գումարը:

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբն արժեզրկվում է, և արժեզրկումից կորուստներ ճանաչվում են այն և միայն այն դեպքում, երբ առկա է անկողմնակալ վկայություն ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ ավելի դեպքերի արդյունք հանդիսացող արժեզրկման մասին (կորստի դեպք), և այդ դեպքը (կամ դեպքերը) ազդեցություն է ունեցել ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի գծով դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերի վրա, որոնք հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման անկողմնակալ վկայությունը կարող է ներառել պարտավորությունների չկատարումը կամ վճարումների հետաձգումը վարկառուի կողմից, վարկային պայմանագրի պայմանների խախտումները վարկառուի կողմից, ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի, վարկառուի կամ թողարկողի սնանկացման հայտանիշները, արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը, գրավի արժեքի նվազումը կամ ակտիվների խմբին վերաբերող այլ դիտարկելի տվյալները, ինչպիսիք են խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների վճարունակության վատթարացումը, կամ տվյալ խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների կողմից պարտականությունների չկատարման հետ փոխկապակցված տնտեսական պայմանների փոփոխությունը:

Բացի այդ, վաճառքի համար մատչելի բաժնային արժեքում ներդրման իրական արժեքի՝ իր սկզբնական արժեքից նշանակալի կամ տևողական նվազումը նույնպես հանդիսանում է արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն:

(i) Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները հիմնականում ներառում են փոխառությունները և այլ դեբիտորական պարտքերը («փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր»): Բանկը վերանայում է իր փոխառությունները և դեբիտորական պարտքերը՝ արժեզրկումը կանոնավոր հիմունքով գնահատելու նպատակով:

Բանկը նախ գնահատում է, թե արդյոք գոյություն ունի արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն այն առանձին փոխառությունների ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի են, և ապա առանձին կամ հավաքական հիմունքով՝ այն փոխառությունների ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի չեն: Եթե Բանկը որոշում է, որ առանձին գնահատված փոխառության կամ դեբիտորական պարտքի գծով լինի այն նշանակալի կամ ոչ նշանակալի, արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն չկա, ապա այն ներառում է այդ փոխառությունը կամ դեբիտորական պարտքը վարկային ռիսկի համանման բնութագրերով փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի խմբում և դրանք հավաքական հիմունքով գնահատում արժեզրկման տեսանկյունից: Այն փոխառությունները և դեբիտորական պարտքերը, որոնք առանձին են գնահատվում արժեզրկման տեսանկյունից, և որոնց գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում կամ շարունակվում է ճանաչվել, չեն ներառվում արժեզրկման հավաքական հիմունքով գնահատման մեջ:

Եթե առկա է փոխառության կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես փոխառության կամ դեբիտորական պարտքի հաշվեկշռային արժեքի և այդ փոխառության կամ դեբիտորական պարտքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի, ներառյալ երաշխիքների գծով ստացվելիք գումարների և գրավի ներկա արժեքի միջև տարբերությունը: Պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերը և նախկին փորձի վրա հիմնված վնասները, որոնց գծով ներկա տնտեսական պայմաններն արտացոլող դիտարկելի տվյալների հիման վրա կատարվել են ճշգրտումներ, հանդիսանում են դրամական միջոցների ակնկալվող հոսքերի գնահատման հիմք:

Որոշ դեպքերում դիտարկելի տվյալները, որոնք պահանջվում են փոխառության կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար, կարող են լինել սահմանափակ կամ այլևս ոչ ամբողջությամբ առնչվող տվյալ հանգամանքներին: Դա կարող է տեղի ունենալ, երբ վարկառուն ֆինանսական դժվարությունների մեջ է, և համանման վարկառուների վերաբերյալ քիչ պատմական տվյալներ կան: Այդպիսի դեպքերում, ցանկացած արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար Բանկն օգտագործում է իր փորձը և դատողությունները:

Փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում են այնքանով, որքանով փոխհատուցվող գումարի հետագա աճը կարելի է անկողմնակալորեն կապել արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը:

Այն դեպքերում, երբ փոխառության հավաքագրումը հնարավոր չէ, վարկը դուրս է գրվում ի հաշիվ արժեզրկման գծով ձևավորված համապատասխան պահուստի: Բանկը փոխառության մնացորդը (և արժեզրկման գծով ձևավորված ցանկացած պահուստը) դուրս է գրում, երբ դեկավարությունը որոշում է, որ փոխառությունը ենթակա չէ հավաքագրման և ձեռնարկվել են փոխառության վերադարձի հետ կապված բոլոր անհրաժեշտ քայլերը:

(ii) *Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ*

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները ներառում են վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներում ընդգրկված չգնանշվող բաժնային գործիքները, որոնք չեն հաշվառվում իրական արժեքով, քանի որ այն հնարավոր չէ արժանահավատորեն գնահատել: Եթե առկա է այդ ներդրումների գծով արժեզրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես ներդրման հաշվեկշռային արժեքի և նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների ներկա շուկայական հատույցադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությունը:

Այս ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և ենթակա չեն հակադարձման:

(iii) *Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ*

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակված վնասը փոխանցելով շահույթի կամ վնասի կազմ՝ որպես վերադասակարգման ճշգրտում: Կուտակված վնասը, որը այլ համապարփակ եկամտից վերադասակարգվում է շահույթի կամ վնասի կազմ, հանդիսանում է ձեռքբերման արժեքի՝ հանած մայր գումարի մարումները ու մաշվածությունը, և ընթացիկ իրական արժեքի՝ հանած նախկինում շահույթում կամ վնասում ճանաչված արժեզրկումից կորուստները, միջև տարբերությունը: Ժամանակի արժեքին վերագրելի արժեզրկման գծով պահուստի փոփոխություններն արտացոլվում են որպես տոկոսային եկամտի բաղադրիչ:

Եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկված վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթի իրական արժեքն աճում է, և այդ աճը հնարավոր է անկողմնակալորեն կապել շահույթում կամ վնասում արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը, ապա արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, իսկ հակադարձված գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Այնուամենայնիվ, արժեզրկված վաճառքի համար մատչելի բաժնային արժեթղթի իրական արժեքի ցանկացած հետագա վերականգնումը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(iv) Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Գուդվիլի փոխհատուցվող գումարը որոշվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից (հանած վաճառքի ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնը: Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը զեղչվում են իրենց ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը զեղչման այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքից մեծապես անկախ և դրամական միջոցների ներհոսք չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ՝ առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ: Գուդվիլի գծով արժեզրկումից կորուստը չի հակադարձվում:

(ը) Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Բանկը որպես անցյալ դեպքերի արդյունք ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են զեղչելով ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ օգտագործելով զեղչման մինչև հարկումը գործող այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և, անհրաժեշտության դեպքում՝ պարտավորությանը բնորոշ ռիսկերը:

Վերակազմավորման գծով պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը հաստատում է վերակազմավորման մանրամասն պաշտոնական պլանը և երբ սկսվում է վերակազմավորումը կամ դրա մասին հայտարարվում է հանրությանը: Ապագա գործառնական ծախսերի գծով պահուստ չի ձևավորվում:

(թ) Վարկավորման պարտավորվածություններ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը հանձն է առնում վարկավորման պարտավորվածություններ, որոնք ներառում են չօգտագործված վարկային պարտավորվածությունները, ակրեդիտիվները և երաշխիքները, ինչպես նաև տրամադրում է վարկային ապահովագրման այլ տեսակներ:

Ֆինանսական երաշխիքներն իրենցից ներկայացնում են պայմանագրեր, որոնք պարտավորեցնում են Բանկին կատարել որոշակի վճարումներ, որոնք կփոխհատուցեն երաշխիքի սեփականատիրոջ այն վնասները, որոնք նա կկրեր, եթե առանձին պարտատերն ի վիճակի չլիներ կատարել վճարումները պարտքային գործիքի պայմաններով նախատեսված ժամկետներում:

Ֆինանսական երաշխիքի գծով պարտավորությունը սկզբնապես ճանաչվում է իրական արժեքով, հաշվի չառնելով գործարքի հետ կապված ծախսումները, և հետագայում չափվում է երկու մեծություններից առավելագույնով՝ սկզբնապես ճանաչված գումարը՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան կամ երաշխիքի գծով կորուստների պահուստը: Ֆինանսական երաշխիքների գծով կորուստների պահուստը և վարկավորման այլ պարտավորվածությունները ճանաչվում են, երբ գոյություն ունի վնաս կրելու հավանականություն և այդ վնասը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ֆինանսական երաշխիքի գծով պարտավորությունները և վարկավորման այլ պարտավորվածությունների գծով պահուստները ներառվում են այլ պարտավորությունների կազմում:

Վարկավորման պարտավորվածությունները չեն ճանաչվում, բացառությամբ հետևյալ պարտավորվածությունների.

- վարկավորման պարտավորվածություններ, որոնք Բանկը նախատեսում է որպես ֆինանսական պարտավորություններ իրական արժեքով չափվող շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- եթե Բանկն ունի իր վարկավորման պարտավորվածություններից առաջացող ակտիվների՝ դրանց առաջացումից կարճ ժամանակ անց վաճառելու նախկին պրակտիկա, ապա նույն դասում գտնվող բոլոր վարկավորման պարտավորվածությունները դիտվում են որպես անանցյալ գործիքներ,
- վարկավորման պարտավորվածություններ, որոնք կարող են մարվել գուտ հիմունքով՝ դրամական միջոցներով կամ մեկ այլ ֆինանսական գործիք մատակարարելով կամ թողարկելով,
- շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ տրամադրելու պարտավորվածություններ:

(Ժ) Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերին ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսերը ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկային հետևանքների:

(i) Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող ցանկացած գումար ճանաչվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

(ii) Բաժնետիրական կապիտալի հետզմում

Երբ որպես սեփական կապիտալ ճանաչված բաժնետիրական կապիտալը հետ է գնվում, վճարված հատուցման գումարը, ներառյալ ուղղակիորեն վերագրելի ծախսերը, ճանաչվում է որպես սեփական կապիտալի նվազում:

(iii) Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ:

Սովորական բաժնետոմսերի շահութաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, երբ հայտարարվում են:

(1) Սեզոնային հաշվետվողականություն

Բանկի սեզոնային հաշվետվությունները հիմնված են հետևյալ գործառնական սեզոնների վրա՝ Մանրածախ բանկային գործունեություն, Կորպորատիվ բանկային գործունեություն, Առևտրային ու Ներդրումային բանկային գործունեություն:

(h) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ եկամտի միավորներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ իրականացված գործառնություններին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ եկամտում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա շահութահարկի գծով ակնկալվող վճարման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ չեն ճանաչվում հետևյալ ժամանակավոր տարբերությունների համար՝ հարկային նպատակներով չնվազեցվող գույքի, ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչում, որը ազդեցություն չունի հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի վրա, ինչպես նաև այն դուստր ընկերություններում կատարած ներդրումներին վերաբերող ժամանակավոր տարբերություններ, որտեղ մայր ընկերությունն ի վիճակի է վերահսկել ժամանակավոր տարբերության հակադարձումը, և հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունը չի հակադարձվի մոտ ապագայում:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կարող են առաջանալ, եթե Բանկը կիրառի այն մոտեցումը, որով ակնկալվում է վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները, չօգտագործված հարկային վնասները և արտոնությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները նվազեցվում են այնքանով, որքանով առկա կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր հարկային տարբերությունները:

(1) Եկամտի և ծախսի ճանաչում

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով հաշվեգրված գեղչերը և հավելավճարները ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից ստացված գուտ եկամտում:

Վարկերի տրամադրման, սպասարկման և այլ վճարները, որոնք գործարքի հետ կապված ծախսերի հետ միասին դիտարկվում են որպես վարկի ընդհանուր շահութաբերության անբաժան մաս, հետաձգվում են և ամորտիզացվում են տոկոսային եկամտի կազմում ֆինանսական գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Այլ վճարները, կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ համապատասխան ծառայությունը տրամադրելիս:

Շահութաբաժինների տեսքով եկամուտը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ շահաբաժնի հայտարարման օրը:

Գործառնական վարձակալության գծով վճարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով վարձակալության գործողության ժամկետի ընթացքում: Վարձակալության գծով ստացված խրախուսող պայմանները ճանաչվում են որպես վարձակալության գծով ընդհանուր ծախսի անբաժան մաս՝ վարձակալության գործողության ժամկետի ընթացքում:

(խ) Վարձակալություն

Ֆինանսական վարձակալություն ` Բանկը որպես ֆինանսական վարձակալ

Բանկը ճանաչում է ֆինանսական վարձակալությունը որպես ակտիվներ և պարտավորություններ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում վարձակալության պայմանների ուժի մեջ մտնելու պահից վարձակալվող գույքի իրական արժեքի չափով, կամ, ցածր լինելու դեպքում, նվազագույն վարձակալական վճարների ընթացիկ արժեքով: Նվազագույն վարձակալական վճարների ընթացիկ արժեքը հաշվարկելու համար որպես գեղչման գործակից օգտագործվում է վարձակալության ներքին տոկոսադրույքը, երբ այն հնարավոր է կիրառել, հակառակ դեպքում՝ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը: Սկզբնական ուղղակի ծախսումները ներառվում են ակտիվի արժեքի մեջ: Վարձակալական վճարները համաչափորեն բաշխվում են ֆինանսական ծախսերի և չմարված պարտավորության նվազեցման միջև: Ֆինանսական ծախսը տարածվում է վարձակալության ողջ ժամանակահատվածի վրա այնպես, որ հաշվարկվի հաստատուն դրույքաչափ պարտավորության յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի մնացորդային արժեքի նկատմամբ: Վարձակալի կողմից ֆինանսական վարձակալության գործունեությանը ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումներն արտացոլվում են վարձակալված ակտիվների կազմում:

Ֆինանսական վարձակալություն ` Բանկը որպես ֆինանսական վարձատու

Բանկը ճանաչում է վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերը վարձակալության գուտ ներդրման գումարի չափով՝ վարձակալության պայմանների ուժի մեջ մտնելու պահից սկսած: Ֆինանսական եկամուտը հիմնված է գուտ չմարված ներդրման հաստատուն եկամտաբերության գործակցի օգտագործման մոդելի վրա: Սկզբնական ուղղակի ծախսումները ներառվում են վարձակալությունից դեբիտորական պարտքի հաշվարկման մեջ:

Գործառնական վարձակալություն ` Բանկը որպես վարձակալ

Ակտիվների վարձակալությունը, որի ժամանակ ռիսկերը և հատույցները արդյունավետորեն պահվում են վարձակալի կողմից, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության գծով վարձավճարները ճանաչվում են ծախսեր հավասարաչափ մասհանումների միջոցով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ընդգրկվում այլ գործառնական ծախսերի մեջ:

Գործառնական վարձակալություն` Բանկը որպես վարձատու

Բանկը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացնում է գործառնական վարձակալության առարկա հանդիսացող ակտիվը՝ ըստ ակտիվի բնույթի: Գործառնական վարձակալությունից ստացվող վարձակալական եկամուտը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հավասարաչափ վարձակալության ժամկետի ընթացքում որպես այլ եկամուտ: Վարձակալներին տրամադրված գեղչերի համախառն գումարը արտացոլվում է որպես վարձակալությունից եկամտի նվազեցում՝ հավասարաչափ վարձակալության ժամկետի ընթացքում: Գործառնական վարձակալության պայմանագրի հետ կապված սկզբնական ուղղակի ծախսումները ավելացվում են վարձակալության առարկա հանդիսացող ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին:

(ծ) Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Ստորև ներկայացված են ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք թողարկվել են, բայց Բանկի համապարփակ ֆինանսական հաշվետվությունների հրատարակման օրվա դրությամբ դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Բանկը մտադիր է կիրառել այդ ստանդարտները ուժի մեջ մտնելուց հետո:

ՖՀՄՍ 9 .Ֆինանսական գործիքներ

2014 թ. հուլիսին ՀՀՄՍԽ-ն թողարկեց ՖՀՄՍ 9 .Ֆինանսական գործիքներն ստանդարտի վերջնական տարբերակը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքներին վերաբերող նախագծի բոլոր փուլերն ու փոխարինում է ՀՀՄՍ 39-ին՝ .Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչումը և չափումը, և ՖՀՄՍ 9-ի բոլոր նախկին տարբերակներին: Ստանդարտը ներկայացնում է դասակարգման, չափման, ինչպես նաև արժեզրկման և հեջավորման հաշվառման նոր պահանջներ:

Դասակարգման և չափման տեսանկյունից, նոր ստանդարտը կպահանջի գնահատել բոլոր ֆինանսական գործիքները, բացի բաժնային գործիքներում ներդրումներից և ածանցյալ գործիքներից, համակցված մոտեցման հիման վրա՝ ելնելով ընկերության ակտիվները կառավարելու բիզնես մոդելի և գործիքների դրամական հոսքերի բնութագրիչներից: ՀՀՄՍ 39-ի չափման կատեգորիաները կփոխարինվեն հետևյալ կատեգորիաներով. իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող, և ամորտիզացված արժեքով չափվող գործիքներ: ՖՀՄՍ 9-ը նաև թույլ կտա ընկերություններին շարունակել դասակարգել (առանց հետագա վերադասակարգման հնարավորության) իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող, և ամորտիզացված արժեքով չափվող գործիքների սահմանմանը համապատասխանող գործիքները որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա վերացնում կամ էապես նվազեցնում է չափման կամ ճանաչման անհետևողականությունը: Առևտրական նպատակով չպահվող բաժնային գործիքներում ներդրումները կարող են դասակարգվել (առանց հետագա վերադասակարգման հնարավորության) որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող գործիքներ, առանց օգուտների կամ վնասների հետագա վերադասակարգման ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ֆինանսական պարտավորությունների հաշվառման ՀՀՄՍ 39-ի պահանջները էապես չեն փոխվի:

ՖՀՄՍ 9-ը նաև հիմնովին կփոխի վարկերի արժեզրկման նկատմամբ մոտեցումը: Ստանդարտը կփոխարինի ՀՀՄՍ 39-ի՝ կրած վնասների մոտեցումը ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱԿՎ) մոտեցմամբ: Խմբից կպահանջվի ակնկալվող վարկային կորուստների պահուստ ճանաչել բոլոր վարկերի և պարտքային ֆինանսական գործիքների համար, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով, ինչպես նաև վարկային պարտավորվածությունների և ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի համար: Պահուստը գնահատվում է ակնկալվող վարկային կորուստների հիման վրա՝ կապված հաջորդ տասներկու ամիսների ընթացքում դեֆոլտի հավանականության հետ: Այն դեպքերում, երբ գործիքի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի է ունեցել վարկային ռիսկի էական աճ, պահուստը գնահատվում է ակտիվի ամբողջ ժամկետի ընթացքում դեֆոլտի հավանականության հիման վրա:

ՖՀՄՍ 9-ը ուժի մեջ է մտնում 2018 թվականի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Ավելի վաղ կիրառությունը թույլատրվում է: Ստանդարտը կիրառվում է հետընթաց կարգով, սակայն համեմատական տեղեկատվության վերահաշվարկ չի պահանջվում. կիրառման ազդեցությունը անցման ամսաթվին (2018թ. հունվարի 1) կգրանցվի չբաշխված շահույթում: ՖՀՄՍ 9-ի կիրառումն ազդեցություն կունենա Խմբի ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և չափման վրա, սակայն ազդեցություն չի ունենա Խմբի ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգման և

չափման վրա: Խումբն ակնկալում է, որ ՖՀՄՍ 9-ը նշանակալի ազդեցություն կունենա իր կապիտալի վրա: Այդ ազդեցության չափը որոշելու համար Խմբին անհրաժեշտ է կատարել ավելի մանրամասն վերլուծություն, որը հաշվի կառնի ամբողջ հիմնավորված և կիրառելի տեղեկությունը՝ ներառյալ հեռանկարային տարրեր: Բանկը արդեն սկսել է ՖՀՄՍ 9-ին անցման գործընթացը և նախատեսում է այն ավարտել մինչև 2017թ. տարեվերջ:

ՖՀՄՍ 15 .Հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացված հասույթ

2014 թվականի մայիսին ՀՀՄՄԽ-ն հրապարակել է Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ ՖՀՄՍ 15-ը, որն ուժի մեջ է մտնում 2018 թվականի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար՝ վաղաժամկետ կիրառման հնարավորությամբ: ՖՀՄՍ 15-ը սահմանում է հասույթի ճանաչման սկզբունքները և կիրառելի է լինելու հաճախորդների հետ բոլոր պայմանագրերի համար: Սակայն, տոկոսային եկամուտները և միջնորդավճարները, որոնք ֆինանսական գործիքների և վարձակալության անբաժան մասն են կազմում, կշարունակեն գտնվել ՖՀՄՍ 15-ի շրջանակներից դուրս և կկարգավորվեն այլ կիրառելի ստանդարտներով (օր. ՖՀՄՍ 9 և ՖՀՄՍ 16՝ Վարձակալություն):

Ստանդարտի համաձայն հասույթը պետք է ճանաչվի, երբ ապրանքներն ու ծառայությունները փոխանցվել են, այն փոխհատուցման գումարի չափով, որի նկատմամբ իրավունքը ընկերությունն ակնկալում է ստանալ այդ ապրանքների և ծառայությունների փոխանցման դիմաց:

Բանկը չի նախատեսում ՖՀՄՍ 15-ի վաղաժամկետ ընդունում և ներկայումս գնահատում է դրա ազդեցությունը:

ՖՀՄՍ 16 .Վարձակալություն

ՀՀՄՄԽ-ն հրապարակել է ՖՀՄՍ 16՝ Վարձակալությունն վարձակալության հաշվառման նոր ստանդարտը 2016թ. հունվարին: Նոր ստանդարտը զգալիորեն չի փոխում վարձակալության հաշվառումը վարձատուների համար: Սակայն, այն պահանջում է վարձակալներին ճանաչել վարձակալությունների մեծ մասը իրենց հաշվապահական հաշվեկշռում որպես վարձակալության գծով պարտավորություն՝ համապատասխան ակտիվի օգտագործման իրավունքի հետ մեկտեղ:

Վարձակալները պետք է կիրառեն միասնական մոդել բոլոր ճանաչված վարձակալությունների համար, բայց հնարավորություն կունենան չճանաչել կարճաժամկետ վարձակալությունները և ցածր արժեք ունեցող ակտիվների վարձակալությունը: Ընդհանուր առմամբ, շահույթի կամ վնասի ճանաչման կարգը նման է այսօրվա ֆինանսական վարձակալության հաշվառմանը՝ շահույթ կամ վնասում տոկոսային եկամտի և մաշվածության առանձին ճանաչմամբ:

ՖՀՄՍ 16 ուժի մեջ է մտնում 2019 թվականի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Վաղաժամկետ կիրառումը թույլատրելի է, պայմանով, որ հասույթի նոր ստանդարտ ՖՀՄՍ 15-ը կիրառվում է նույն օրը: Բանկը չի նախատեսում ՖՀՄՍ 16 վաղաժամկետ ընդունում և ներկայումս գնահատում է դրա ազդեցությունը:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12-ում՝ Ծահուփահարկ

2016թ. հունվարին, փոփոխություններ հրապարակելով ՀՀՄՍ 12-ում, ՀՀՄՍ-ն հստակեցրեց ֆինանսական հաշվառման նպատակով իրական արժեքով չափվող, սակայն հարկային հաշվառման նպատակով սկզբնական արժեքով չափվող պարտքային գործիքների գծով հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվառման պահանջները:

Փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 2017 թվականի հունվարի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար՝ վաղ կիրառման թույլատրելիության սկզբունքով: Փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7-ում՝ Դրմական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություններ

2016թ. հունվարին ՀՀՄՄԽ-ն հրապարակեց Հաշվետվություն դրամական միջոցների հոսքերի մասին ՀՀՄՄ 7-ում փոփոխություններ՝ նպատակ ունենալով բարելավել ֆինանսավորման գործունեության բացահայտումները և օգնել օգտագործողներին ավելի լավ հասկանալ հաշվետու ընկերության իրացվելիության դիրքերը: Ըստ նոր պահանջների՝ ընկերությունները պետք է բացահայտեն տեղեկատվություն ֆինանսավորման գործունեության հետևանքով իրենց ֆինանսական պարտավորությունների փոփոխությունների վերաբերյալ, ինչպիսիք են փոփոխությունները դրամական հոսքերից և ոչ-դրամական հոդվածներից (օր.՝ օգուտ և վնաս արտարժույթի փոփոխությունից): Փոփոխությունը ուժի մեջ է մտել 2017թ. հունվարի 1-ից:

4. Ջուտ տոկոսային եկամուտ

	01/10/2017- 31/12/2017	01/01/2017- 31/12/2017	01/10/2016- 31/12/2016	01/01/2016- 31/12/2016
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր	10,519,785	43,010,061	10,589,364	36,883,160
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ	161,128	538,402	145,601	768,153
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	273,901	1,099,693	244,170	1,228,587
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	35,354	146,539	52,615	217,010
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	882,530	3,052,359	532,275	1,853,537
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	126,544	272,792	39,342	265,806
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	94,899	581,451	190,935	611,213
Պահանջներ ակրեդիտիվների գծով	61,422	519,822	164,718	752,499
Այլ	19,951	76,079	18,665	44,300
	12,175,515	49,297,198	11,977,686	42,624,265
Տոկոսային ծախս				
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	3,606,323	15,143,588	4,142,630	15,765,834
Այլ փոխառություններ և ստորադասված փոխառություն	2,503,204	10,045,393	2,506,030	9,004,866
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	297,903	3,504,848	1,147,811	1,672,840
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	18,569	30,182	5,551	520,236
Ակրեդիտիվներ և երաշխիքներ	80,377	408,406	98,315	445,940
Թողարկված արժեթղթերի դիմաց վճարվելիք գումարներ	548,638	1,770,695	6,864	314,589
Այլ	-	29,777	-	24,923
	7,055,014	30,932,889	7,907,202	27,749,228
Ջուտտոկոսային եկամուտ	5,120,501	18,364,309	4,070,484	14,875,037

5. Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ

	01/10/2017- 31/12/2017	01/01/2017- 31/12/2017	01/10/2016- 31/12/2016	01/01/2016- 31/12/2016
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Վարկային քարտերի սպասարկման ծառայություններ	458,961	1,618,717	362,897	1,274,114
Դրամական փոխանցումներ	245,827	755,527	158,719	519,754
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների թողարկում	70,323	258,080	79,947	319,171
Կանխիկացման, հաշիվների և հեռահար համակարգերի սպասարկման ծառայություններ	241,419	687,960	131,073	465,820
Հաշվարկային գործառնություններ	27,116	83,937	14,941	54,782
Բրոկերային ծառայություններ	45,320	132,355	38,028	184,142
Այլ	8,993	40,449	15,643	48,332
	1,097,958	3,577,025	801,249	2,866,115

6. Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախս

	01/10/2017- 31/12/2017	01/01/2017- 31/12/2017	01/10/2016- 31/12/2016	01/01/2016- 31/12/2016
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների թողարկում	15,431	48,203	11,204	71,176
Վարկային քարտերի սպասարկման ծառայություններ	165,724	592,739	118,582	407,321
Դրամային փոխանցումներ	36,135	120,513	30,779	104,680
Այլ	9,393	30,435	5,379	27,152
	226,683	791,890	165,944	610,329

7. Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից զուտ (վնաս)/ օգուտ

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից առաջացած զուտ շահույթ (վնաս) իր մեջ ներառում է հիմնականում արտարժույթային ածանցյալ գործիքների վերագնահատումներ, որոնք օգտագործվում են արտարժույթային դիրքերի հեջավորման համար:

8. Արտարժույթային գործառնություններից զուտ եկամուտ

	01/10/2017- 31/12/2017	01/01/2017- 31/12/2017	01/10/2016- 31/12/2016	01/01/2016- 31/12/2016
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ շահույթ (վնաս)	1,259,589	3,601,374	942,667	2,724,237
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ շահույթ (վնաս)	325,151	2,213,961	(269,996)	(258,894)
	1,584,740	5,815,335	672,671	2,465,343

9. Այլ գործառնական եկամուտներ/ծախսեր

	01/10/2017- 31/12/2017	01/01/2017- 31/12/2017	01/10/2016- 31/12/2016	01/01/2016- 31/12/2016
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Այլ գործառնական եկամուտներ				
Ստացված տույժեր և վնասներ	210,098	1,276,206	410,969	1,337,303
Այլ եկամուտ	713,251	883,335	58,071	224,337
	923,349	2,159,541	469,040	1,561,640
Այլ գործառնական ծախսեր				
Տույժերի և տուգանքների գծով ծախսեր	(47,555)	(47,555)	(241)	(251)
Ոչ ընթացիկ ակտիվների օտարումից ծախսեր	(142)	(200)	-	-
Ինկասացիա	(13,234)	(52,318)	(11,618)	(48,134)
Արժեթղթային և բրոքերային գործունեություն	(27,050)	(94,384)	(21,442)	(125,533)
Երաշխիքային վճարներ ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամին	(100,318)	(408,010)	(106,254)	(311,351)
Ծրագրային ապահովման սպասարկում	(77,016)	(288,189)	(64,330)	(250,323)
Վճարման համակարգի գծով ծախսեր	(138,837)	(487,142)	(94,810)	(359,890)
Այլ ծախսեր	(137,590)	(562,238)	(120,981)	(366,007)
	(541,742)	(1,940,036)	(419,676)	(1,461,489)

10. Արժեզրկումից կորուստներ/Արժեզրկումից հակադարձումներ

	01/10/2017- 31/12/2017	01/01/2017- 31/12/2017	01/10/2016- 31/12/2016	01/01/2016- 31/12/2016
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված վարկեր	2,362,108	5,457,797	308,461	4,028,367
Այլ ակտիվներ	213,858	353,847	(35,190)	309,210
	2,575,966	5,811,644	273,271	4,337,577

11. Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	01/10/2017- 31/12/2017	01/01/2017- 31/12/2017	01/10/2016- 31/12/2016	01/01/2016- 31/12/2016
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Գործառնական վարձակալության գծով ծախս	206,298	995,410	273,790	1,019,034
Գովազդ և շուկայավարում	210,172	674,755	204,966	631,039
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	217,809	867,840	193,570	778,494
Վերանորոգման և պահպանման ծախսեր	79,890	316,976	79,947	258,883
Կապի և տեղեկատվական ծառայություններ	27,674	106,513	28,075	102,925
Գործուղման ծախսեր	37,407	117,628	35,595	87,173
Անվտանգության ծառայություն	39,393	136,252	29,772	113,331
Մասնագիտական ծառայություններ	57,535	157,877	46,695	98,849
Էլեկտրականության և կոմունալ ծախսերի վճարներ	22,901	94,490	21,267	87,427
Ապահովագրություն	7,363	30,106	7,500	29,501

Բարեգործություն և հովանավորություն	16,354	90,384	69,886	118,550
Ներկայացուցչական ծախսեր	2,430	16,902	5,990	20,532
Գրասենյակային ծախսեր	8,755	30,770	6,747	28,421
Հարկեր, բացառությամբ աշխատավարձին վերաբերող հարկերի և շահութահարկի	13,122	25,497	13,590	32,081
Այլ	99,788	382,206	65,276	340,170
	1,046,891	4,043,606	1,082,666	3,746,410

12. Շահութահարկի գծով ծախս

	01/10/2017- 31/12/2017	01/01/2017- 31/12/2017	01/10/2016- 31/12/2016	01/01/2016- 31/12/2016
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս				
Ընթացիկ տարի	1,758,285	2,399,172	478,784	698,784
Հետաձգված հարկի գծով ծախս				
Հետաձգված հարկերի շարժ՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադարձման հետևանքով	(1,290,195)	(551,950)	271,933	823,826
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	468,090	1,847,222	750,717	1,522,610

2017թ-ին ընթացիկ և հետաձգված հարկերի գծով կիրառելի հարկային դրույքը կազմում է 20% (2016թ-ին՝ 20%):

Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում

	01/01/2017- 31/12/2017	%	01/01/2016- 31/12/2016	%
	հազ. դրամ		հազ. դրամ	
Շահույթ մինչև հարկումը	9,536,696		7,729,296	
Շահութահարկ՝ կիրառելի հարկային դրույքով	1,907,339	20.00%	1,545,859	20.00%
Չնվազեցվող ծախսեր	(60,117)	-0.63%	(23,249)	-0.30%
	1,847,222	19.37%	1,522,610	19.70%

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն:

Ստորև ներկայացված է ժամանակավոր տարբերությունների շարժը 2017թ. և 2016թ. ընթացքում:

2017	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2017թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	(102,874)	83,593	-	(19,281)
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	(76,977)		(7,580)	(84,557)
Այլ ստացվելիք գումարների պահուստներ	(197,664)	(91)	-	(197,755)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(1,336,197)	330,147	-	(1,006,050)
Հիմնական միջոցներ	(45,152)	23,182	-	(21,970)
Այլ ակտիվներ	10,500	14,743	-	25,243
Այլ պարտավորություններ	362,234	86,324	-	448,558
Այլ փոխառու միջոցներ	(56,742)	14,052	-	(42,690)
	(1,442,872)	551,950	(7,580)	(898,501)

2016	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2016թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	20,694	(123,568)	-	(102,874)
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	62,825		(139,802)	(76,977)
Այլ ստացվելիք գումարների պահուստներ	65,746	(263,410)	-	(197,664)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(1,010,351)	(325,846)	-	(1,336,197)
Հիմնական միջոցներ	14,379	(59,531)	-	(45,152)
Այլ ակտիվներ	13,104	(2,604)	-	10,500
Այլ պարտավորություններ	354,359	7,875	-	362,234
Այլ փոխառու միջոցներ	-	(56,742)	-	(56,742)
	(479,244)	(823,826)	(139,802)	(1,442,872)

13. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	31/12/17	31/12/16
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Կանխիկը դրամարկղում	18,139,767	12,826,023
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	76,917,450	104,878,940
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
- ԱԱ- -ից ԱԱ+ վարկանիշով	12,922	17,767
- Ա- -ից Ա+ վարկանիշով	7,406,733	10,310,205
- Բ- -ից ԲԲԲ+ վարկանիշով	5,095,603	7,026,283
- վարկանիշ չունեցող	43,894	221,654
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	12,559,151	17,575,909
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	107,616,368	135,280,872

ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նոստրո հաշիվներն իրենցից ներկայացնում են վճարհաշվարկային գործունեության համար նախատեսված մնացորդներ, ինչպես նաև ՀՀ ԿԲ-ում պահվող պարտադիր պահուստավորման ենթակա միջոցներ: Պարտադիր պահուստները ևս կարող են օգտագործվել Բանկի հայեցողությամբ, քանի որ դրանցից միջոցների ելքագրումը սահմանափակված չէ:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն: Վերը նշված վարկանիշները Fitch վարկանշային գործակալության վարկանիշներն են:

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը ունի տեղաբաշխված միջոցներ մեկ բանկում (2016թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ մեկ), որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ տեղաբաշխված միջոցների ընդհանուր գումարը կազմում է 7,406,733 հազար դրամ (2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ տեղաբաշխված միջոցների ընդհանուր գումարը կազմում է 7,041,151 հազար դրամ:)

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պահվող մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը:

14. Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

	31/12/17	31/12/16
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ակտիվներ		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ կառավարության պարտատոմսեր	1,443,746	-
Հայկական կորպորատիվ պարտատոմսեր	521,780	-
Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	1,049,673	-
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		
Տոկոսադրույթի սվոպեր	62,835	40,590
Արտարժույթի պայմանագրեր	890,030	3,089,481
	3,968,064	3,130,071

Պարտավորություններ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Արտարժույթի պայմանագրեր

686,306	2,535,283
686,306	2,535,283

Շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքները իրենցից ներկայացնում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական գործիքներ:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն:

Տոկոսադրույքի սվոպեր

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսադրույքի սվոպի պայմանագրերի գումարները 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ ներառյալ իրական արժեքը և անվանական գումարը: Ստորև ներկայացված արտարժույթով արտահայտված գումարները փոխարկվում են հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ գործող փոխարժեքներով: Այս դեռևս չմարված պայմանագրերի գծով չիրացված օգուտը և վնասը ճանաչվում է համապատասխանաբար շահույթում կամ վնասում:

	Իրական արժեք		Անվանական գումար	
	2017	2016	2017	2016
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
ԱՄՆ դոլարով ֆիքսված տոկոսադրույքի վճարում,				
ԱՄՆ դոլարով լողացող տոկոսադրույքի ստացում	62,835	40,590	6,931,431	11,218,609

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի տոկոսադրույքի սվոպի չորս պայմանագիր՝ երեքը 15,000,000 ԱՄՆ դոլար անվանական գումարով և մեկը 10,000,000 ԱՄՆ դոլար անվանական գումարով (2016թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ տոկոսադրույքի սվոպի երեք պայմանագիր՝ յուրաքանչյուրը 15,000,000 ԱՄՆ դոլար անվանական գումարով և մեկը 10,000,000 ԱՄՆ դոլար անվանական գումարով): Այս պայմանագրերի համաձայն՝ Բանկը վճարում է 2.1350%, 1.3125%, 0.9450% և 1.5850% ֆիքսված տոկոսադրույքներ և ստանում է 6 ամիս USD-LIBOR-ICE լողացող տոկոսադրույքներ՝ համապատասխանաբար յուրաքանչյուր պայմանագրի համար: Տոկոսադրույքի սվոպի պայմանագրերի մարման ժամկետը լրանում է 2022թ-ին:

15. Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

	31/12/17 հազ. դրամ	31/12/16 հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- Պետական պարտատոմսեր		
ՀՀ կառավարության պարտատոմսեր	4,712,578	7,174,650
Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	1,083,830	-
Այլ երկրների եվրոպարտատոմսեր	2,942,639	1,066,963
- Կորպորատիվ պարտատոմսեր		
Օտարերկրյա այլ կազմակերպությունների պարտատոմսեր	-	3,418,111
Հայկական կորպորատիվ պարտատոմսեր	1,042,572	642,110
Բաժնային ներդրումներ		
- Չգնանշվող բաժնային արժեթղթեր սկզբնական արժեքով	106,458	106,458
	9,888,078	12,408,292

Վաճառքի համար մատչելի ակտիվներում ներառված են ստորև ներկայացվող չգնանշվող բաժնային արժեթղթերը:

Անվանումը	Գրանցման երկիրը	Հիմնական գործունեությունը	Վերահսկվող %		2017թ.	2016թ.
			2017թ.	2016թ.	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ար.Զա	Հայաստանի Հանրապետություն	Վճարային համակարգ	3.76%	3.76%	36,429	36,429
«Արցախի Բանկ» ՓԲԸ	Հայաստանի Հանրապետություն	Բանկային գործունեություն	1.06%	1.06%	69,250	69,250
SWIFT	Բելգիա	Գրամային փոխանցումներ	0.00%	0.00%	779	779
					106,458	106,458

(ա) Որոշելի իրական արժեք չունեցող ներդրումներ

Սկզբնական արժեքով ներկայացված վաճառքի համար մատչելի բաժնային ներդրումները ներառում են չգնանշվող բաժնային արժեթղթերը դրամային փոխանցումների ոլորտում: Այս ներդրումների համար գործող շուկա գոյություն չունի, և վերջերս տեղի չեն ունեցել այնպիսի գործարքներ, որոնք կարող էին տրամադրել վկայություն դրանց ընթացիկ իրական արժեքի մասին: Ի լրումն, գեղչված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդի կիրառման արդյունքում ձևավորվում են մի շարք իրական արժեքներ, ինչը պայմանավորված է այս ոլորտում դրամական միջոցների ապագա հոսքերի առկայության հետ կապված անորոշությամբ:

16. Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ

	31/12/17	31/12/16
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված միջոցներ		
ՀՀ ԿԲ-ում վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպոզիտներով միջոց	1,423,500	1,220,000
Այլ բանկերին տրված վարկեր և ավանդներ		
Հայկական բանկեր	8,726,923	2,500,839
ՏՀԶԿ կազմի մեջ մտնող բանկեր	63,531	1,078,322
Օտարերկրյա այլ բանկեր	-	54,141
Ընդամենը այլ բանկերին տրված վարկեր և ավանդներ	8,790,454	3,633,302
Ընդամենը բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	10,213,954	4,853,302

Բանկերին տրված վարկերը և փոխատվություններն արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն:

ՏՀԶԿ կազմի մեջ մտնող բանկերին և այլ օտարերկրյա բանկերին տրված վարկերում և ավանդներում ներառված 62,933 հազար դրամ (2016թ-ին՝ 117,053 հազար դրամ) գումարն իրենից ներկայացնում է ակրեդիտիվների, երաշխիքների և վարկային քարտերի դիմաց գրավադրված ավանդները:

Բանկերին տրված վարկերի և ավանդների կենտրոնացում

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը ունի տեղաբաշխված միջոցներ մեկ բանկում (2016թ-ին՝ չունի), որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ տեղաբաշխված միջոցների ընդհանուր գումարը կազմում է 8,726,923 հազար դրամ

17. Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

	31/12/17	31/12/16
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Փոքր և միջին չափի հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ	8,675,394	6,446,797
	8,675,394	6,446,797

Գրավ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների դիմաց գրավադրված էին կառավարության և ոչ պետական արժեթղթեր 9,112,667 հազար ՀՀ դրամ իրական արժեքով (2016 թ.՝ 6,814,064 հազար ՀՀ դրամ):

18. Հաճախորդներին տրված վարկեր

	31/12/17 հազ. դրամ	31/12/16 հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր		
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	333,102,167	384,267,796
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	83,612,957	77,010,316
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	416,715,125	461,278,112
Անհատներին տրված վարկեր		
Հիփոթեքային վարկեր	28,601,855	20,051,103
Վարկային քարտեր	19,024,780	18,403,846
Բիզնես վարկեր	1,054,870	1,043,918
Ավտոմեքենայի վարկեր	2,040,600	2,043,068
Սպառողական վարկեր	11,167,704	5,454,847
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	61,889,809	46,996,782
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	478,604,934	508,274,894
Արժեզրկման գծով պահուստ	(11,294,202)	(8,986,372)
Հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	467,310,731	499,288,522

Ստորև ներկայացված աղյուսակում բարձր վարկանիշ ունեցող վարկերը կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկերն են, որոնք ունեն նվազագույն մակարդակի վարկային ռիսկ, սովորաբար ապահովված բարձրակարգ գրավով (որպես գրավ են հանդիսանում դրամական միջոցներ կամ պետական երաշխիքներ): Լավ ֆինանսական վիճակ և պարտքերի սպասարկման լավ պատմություն ունեցող այլ վարկառուները ընդգրկվում են ստանդարտ վարկանիշի մեջ: Ստանդարտ վարկանիշից ցածր վարկերը կազմում են անհատապես չարժեզրկված, ստանդարտից ցածր գնահատական ունեցող վարկերը:

	Չարժեզրկված և ոչ ժամկետանց						
	2017	Բարձր վարկանիշ	Ստանդարտ վարկանիշ	Ստանդարտից ցածր վարկանիշ	Ժամկետանց, բայց չարժեզրկված	Անհատապես արժեզրկված	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված զուտ վարկեր		34,145,112	358,105,167	579,047	3,811,355	9,298,154	405,938,835

	Չարժեզրկված և ոչ ժամկետանց						
	2016	Բարձր վարկանիշ	Ստանդարտ վարկանիշ	Ստանդարտից ցածր վարկանիշ	Ժամկետանց, բայց չարժեզրկված	Անհատապես արժեզրկված	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված զուտ վարկեր		145,465,084	291,807,706	2,052,570	2,871,395	10,591,029	452,787,784

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժը ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի տեսակների 2017թ. ընթացքում:

2017	Վարկեր իրավաբանական անձանց հազ. դրամ	Վարկեր անհատներին հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Մնացորդը տարեսկզբին	8,490,328	496,044	8,986,372
Զուտ ծախս	5,209,942	247,855	5,457,797
Նակիմում դուրս գրված վարկերի վերադարձ	(99,076)	472,373	373,297
Դուրս գրումներ	(2,824,905)	(698,359)	(3,523,264)
Մնացորդը տարեվերջին	10,776,289	517,913	11,294,202

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժը ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի տեսակների 2016թ. ընթացքում:

2016	Վարկեր իրավաբանական անձանց հազ. դրամ	Վարկեր անհատներին հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Մնացորդը տարեսկզբին	4,907,173	333,710	5,240,883
Զուտ հակադարձում	4,505,096	579,397	5,084,493
Նակիմում դուրս գրված վարկերի վերադարձ	188,461	179,374	367,835
Դուրս գրումներ	(894,856)	(596,437)	(1,491,293)
Վարկերի օտարում	(215,546)	-	(215,546)
Մնացորդը տարեվերջին	8,490,328	496,044	8,986,372

(ա) Հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
Չարժեզրկված վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	321,466,902	2,951,032	318,515,870	0.92%
-90 օրից ավել ժամկետանց	127,085	1,296	125,789	1.02%
Ընդամենը չարժեզրկված վարկեր	321,593,987	2,952,328	318,641,659	0.92%
Արժեզրկված վարկեր`				
- ոչ ժամկետանց	5,832,937	1,386,725	4,446,213	23.77%
-90 օրից ավել ժամկետանց	5,675,243	3,171,094	2,504,149	55.88%
Ընդամենը արժեզրկված վարկեր	11,508,180	4,557,819	6,950,361	39.61%
Ընդամենը վարկեր խոշոր ընկերություններին	333,102,167	7,510,147	325,592,020	2.25%

Վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին

Չարժեզրկված վարկեր

- ոչ ժամկետանց	75,594,080	1,280,623	74,313,456	1.69%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	1,595,584	27,763	1,567,820	1.74%
- 31-90 օր ժամկետանց	616,922	10,734	606,188	1.74%
-90 օրից ավել ժամկետանց	1,538,325	26,767	1,511,558	1.74%

Ընդամենը չարժեզրկված վարկեր

79,344,910	1,345,888	77,999,023	1.70%
-------------------	------------------	-------------------	--------------

Արժեզրկված վարկեր՝

-90 օրից ավել ժամկետանց	4,268,047	1,920,255	2,347,792	44.99%
-------------------------	-----------	-----------	-----------	--------

Ընդամենը արժեզրկված վարկեր

4,268,047	1,920,255	2,347,792	44.99%
------------------	------------------	------------------	---------------

Ընդամենը վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին

83,612,957	3,266,142	80,346,815	3.91%
-------------------	------------------	-------------------	--------------

Ընդամենը Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

416,715,125	10,776,289	405,938,835	2.59%
--------------------	-------------------	--------------------	--------------

<i>Համախառն վարկեր հազ. դրամ</i>	<i>Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ</i>	<i>Չուտ վարկեր հազ. դրամ</i>	<i>Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %</i>
--------------------------------------	---	----------------------------------	--

Անհատներին տրված վարկեր

Հիփոթեքային վարկեր

- ոչ ժամկետանց	27,823,345	55,647	27,767,698	0.20%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	21,143	1,717	19,426	8.12%
- 31-90 օր ժամկետանց	137,186	52,000	85,186	37.90%
- 90 օրից ավել ժամկետանց	620,182	139,441	480,741	22.48%

Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր

28,601,855	248,804	28,353,051	0.87%
-------------------	----------------	-------------------	--------------

Վարկային քարտեր

- ոչ ժամկետանց	17,531,427	37,611	17,493,817	0.21%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	52,436	6,033	46,403	11.51%
- 31-90 օր ժամկետանց	45,328	14,822	30,506	32.70%
- 90 օրից ավել ժամկետանց	1,395,589	36,721	1,358,868	2.63%

Ընդամենը վարկային քարտեր

19,024,780	95,187	18,929,593	0.50%
-------------------	---------------	-------------------	--------------

Բիզնես վարկեր

- ոչ ժամկետանց	957,333	15,222	942,111	1.59%
- 31-90 օր ժամկետանց	97,537	1,551	95,986	1.59%

Ընդամենը բիզնես վարկեր

1,054,870	16,772	1,038,098	1.59%
------------------	---------------	------------------	--------------

Ավտոմեքենայի վարկեր

- ոչ ժամկետանց	2,011,391	4,023	2,007,368	0.20%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	6,847	525	6,322	7.67%
- 31-90 օր ժամկետանց	2,216	170	2,046	7.67%
- 90 օրից ավել ժամկետանց	20,146	40	20,105	0.20%

Ընդամենը ավտոմեքենայի վարկեր

2,040,600	4,758	2,035,841	0.23%
------------------	--------------	------------------	--------------

Սպառողական վարկեր

- ոչ ժամկետանց	10,839,229	21,678	10,817,550	0.20%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	6,009	475	5,534	7.91%

- 31-90 օր ժամկետանց	71,366	11,245	60,121	15.76%
- 90 օրից ավել ժամկետանց	251,100	118,992	132,108	47.39%
Ընդամենը սպառողական վարկեր	11,167,704	152,391	11,015,313	1.36%
Ընդամենը Անհատներին տրված վարկեր	61,889,809	517,913	61,371,896	0.84%
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	478,604,934	11,294,202	467,310,731	2.36%

2017թ. դեկտեմբերի 31 դրությամբ Խոշոր ընկերություններին տրամադրված չարժեզրկված վարկերի խմբում ներառված է արժեզրկման առանձին հայտանիշ ունեցող մեկ վարկառու՝ 127,085 հազար ՀՀ դրամ համախառն հաշվեկշռային արժեքով, որի գծով 1,296 հազար ՀՀ դրամ արժեզրկման պահուստը գնահատված է անհատապես, իսկ Փոքր և միջին ընկերություններին տրամադրված չարժեզրկված վարկերի խմբում ներառված են արժեզրկման առանձին հայտանիշ ունեցող ութ վարկառու՝ 2,747,775 հազար ՀՀ դրամ համախառն հաշվեկշռային արժեքով, որոնց գծով 47,811 հազար ՀՀ դրամ արժեզրկման պահուստները գնահատված են անհատապես:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	<i>Համախառն վարկեր հազ. դրամ</i>	<i>Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ</i>	<i>Զուտ վարկեր հազ. դրամ</i>	<i>Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %</i>
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
Չարժեզրկված վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	373,157,051	2,435,727	370,721,324	0.65%
-90 օրից ավել ժամկետանց	742,450	7,795	734,655	1.05%
Ընդամենը չարժեզրկված վարկեր	373,899,501	2,443,522	371,455,979	0.65%
Արժեզրկված վարկեր՝				
- ոչ ժամկետանց	4,162,141	277,347	3,884,794	6.66%
-90 օրից ավել ժամկետանց	6,206,153	2,955,181	3,250,972	47.62%
Ընդամենը արժեզրկված վարկեր	10,368,294	3,232,528	7,135,766	31.18%
Ընդամենը վարկեր խոշոր ընկերություններին	384,267,795	5,676,050	378,591,745	1.48%
Վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին				
Չարժեզրկված վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	69,646,205	1,042,169	68,604,036	1.50%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	567,198	8,734	558,464	1.54%
- 31-90 օր ժամկետանց	996,740	15,350	981,390	1.54%
-90 օրից ավել ժամկետանց	606,275	9,389	596,886	1.55%
Ընդամենը չարժեզրկված վարկեր	71,816,418	1,075,642	70,740,776	1.50%
Արժեզրկված վարկեր՝				
- ոչ ժամկետանց	544,082	193,350	350,732	35.54%
- 31-90 օր ժամկետանց	29,384	9,253	20,131	31.49%
-90 օրից ավել ժամկետանց	4,620,433	1,536,033	3,084,400	33.24%
Ընդամենը արժեզրկված վարկեր	5,193,899	1,738,636	3,455,263	33.47%
Ընդամենը վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	77,010,317	2,814,278	74,196,039	3.65%
Ընդամենը Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	461,278,112	8,490,328	452,787,784	1.84%

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Չուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Անհատներին տրված վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	19,186,161	48,445	19,137,716	0.25%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	83,002	7,045	75,957	8.49%
- 31-90 օր ժամկետանց	80,329	15,462	64,867	19.25%
-90 օրից ավել ժամկետանց	701,611	105,264	596,347	15.00%
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	20,051,103	176,216	19,874,887	0.88%
Վարկային քարտեր				
- ոչ ժամկետանց	16,655,030	35,703	16,619,327	0.21%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	59,964	9,041	50,923	15.08%
- 31-90 օր ժամկետանց	102,483	26,067	76,416	25.44%
-90 օրից ավել ժամկետանց	1,586,369	131,825	1,454,544	8.31%
Ընդամենը վարկային քարտեր	18,403,846	202,636	18,201,210	1.10%
Բիզնես վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	702,500	14,050	688,450	2.00%
-90 օրից ավել ժամկետանց	341,418	7,968	333,450	2.33%
Ընդամենը բիզնես վարկեր	1,043,918	22,018	1,021,900	2.11%
Ավտոմեքենայի վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	1,975,608	3,951	1,971,657	0.20%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	27,600	1,370	26,230	4.96%
- 31-90 օր ժամկետանց	23,413	1,162	22,251	4.96%
-90 օրից ավել ժամկետանց	16,447	1,422	15,025	8.65%
Ընդամենը ավտոմեքենայի վարկեր	2,043,068	7,905	2,035,163	0.39%
Սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	5,191,378	16,367	5,175,011	0.32%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	14,058	1,799	12,259	12.80%
- 31-90 օր ժամկետանց	1,240	159	1,081	12.82%
-90 օրից ավել ժամկետանց	248,171	68,944	179,227	27.78%
Ընդամենը սպառողական վարկեր	5,454,847	87,269	5,367,578	1.60%
Ընդամենը Անհատներին տրված վարկեր	46,996,782	496,044	46,500,738	1.06%
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	508,274,894	8,986,372	499,288,522	1.77%

2016թ. դեկտեմբերի 31 դրությամբ Խոշոր ընկերություններին տրամադրված չարժեզրկված վարկերի խմբում ներառված են արժեզրկման առանձին հայտանիշ ունեցող չորս վարկառու՝ 2,481,773 հազար ՀՀ դրամ համախառն հաշվեկշռային արժեքով, որոնց գծով 26,059 հազար ՀՀ դրամ արժեզրկման պահուստները գնահատված են անհատապես, իսկ Փոքր և միջին ընկերություններին տրամադրված չարժեզրկված վարկերի խմբում ներառված են արժեզրկման առանձին հայտանիշ ունեցող ինը վարկառու՝ 1,166,677 հազար ՀՀ դրամ համախառն հաշվեկշռային արժեքով, որոնց գծով 17,966 հազար ՀՀ դրամ արժեզրկման պահուստները գնահատված են անհատապես:

(բ) Վարկերի արժեզրկման գնահատման համար կիրառված հիմնական ենթադրությունները և դատողությունները

Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Վարկերի արժեզրկումը տեղի է ունենում վարկի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի դեպքերի արդյունքում, որոնք ազդեցություն են ունենում վարկի հետ կապված դրամական միջոցների ապագա գնահատված հոսքերի վրա և որը կարելի է արժանահավատորեն գնահատել: Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկերի համար բացակայում է դրանց ուղղակիորեն վերագրելի արժեզրկման օբյեկտիվ հայտանիշ:

Կորպորատիվ վարկերի արժեզրկման օբյեկտիվ հայտանիշ են հանդիսանում՝

- վարկային պայմանագրի ժամկետանց վճարները,
- վարկառուի ֆինանսական վիճակի էական վատթարացումը,
- տնտեսական միջավայրի վատթարացումը, բացասական փոփոխությունները վարկառուի գործունեության շուկաներում:

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերի արժեզրկման գծով պահուստը գնահատելիս Բանկը հիմնվում է արժեզրկման առանձին հայտանիշ ունեցող վարկերի գծով դրամական միջոցների ապագա հոսքերի վերլուծության և արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկերի գծով վնաս կրելու իր նախկին փորձի վրա:

Կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստը որոշելիս՝ ղեկավարությունն առաջնորդվում է հետևյալ հիմնական ենթադրություններով.

▶ խոշոր, փոքր և միջին ընկերություններին տրված աշխատող վարկերի համար պատմական կորստի գործակից է կիրառվում

▶ Արժեզրկման առանձին հայտանիշներով վարկերի փոխհատուցվող գումարը հաշվարկվում է հետևյալ ենթադրությունների հիման վրա՝

- 1) Կիրառվում է 20% և 30% գեղչ գրավի գնահատված արժեքի նկատմամբ:
- 2) Գրավի իրացումից մուտքերի ստացումը հետաձգվում է 12 ամսով:

(ii) Անհատներին տրված վարկեր

Մանրածախ հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկումը գնահատելիս Բանկը հիմնվում է վարկերի յուրաքանչյուր տեսակի գծով վնաս կրելու իր նախկին փորձի վրա: Մանրածախ հաճախորդներին տրված վարկերի գծով արժեզրկումից կորուստները որոշելիս ղեկավարությունն առաջնորդվում է հետևյալ հիմնական ենթադրություններով՝

▶ Կորստի միգրացիայի դրույքները գնահատվում են վերջին 24 ամիսների ընթացքում կրած կորստի միգրացիայի մոդելի հիման վրա: Կորստի միգրացիայի դրույքները կիրառվում են հիփոթեքային վարկերի, վարկային քարտերի, ավտոմեքենայի և սպառողական վարկերի համար:

▶ Պատմական կորստի տարեկան դրույքը գնահատվում է վարկերի դուրսգրումների վիճակագրության հիման վրա և կիրառվում է ֆիզիկական անձանց տրված աշխատող բիզնես վարկերի համար:

(գ) Գրավի վերլուծություն

Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերը ենթակա են անհատական հիմունքով վարկային գնահատման և արժեզրկման ստուգման: Կորպորատիվ հաճախորդի վարկունակությունը նրան տրամադրված վարկի վարկային ռիսկի չափը բնութագրող ամենակարևոր ցուցանիշն է: Այնուամենայնիվ, գրավը լրացուցիչ ապահովվածություն է, և Բանկը, որպես կանոն, գրավ է պահանջում կորպորատիվ հաճախորդներից:

Ձեռքբերված գրավի հիմնական տեսակները հետևյալն են՝

- Արժեթղթային վարկերի և հակադարձ հետգնման գործարքների համար՝ դրամական միջոցներ կամ արժեթղթեր;
- Առևտրային վարկերի համար՝ անշարժ գույքի, պաշարների, դեբիտորական պարտքերի և դրամական միջոցների գրավադրում
- Մանրածախ վարկավորման համար՝ անշարժ գույքի գրավադրում:

Բանկը նաև ձեռք է բերում երաշխիքներ մայր ընկերություններից՝ նրանց դուստր ընկերություններին վարկեր տրամադրելու համար:

Ղեկավարությունը հետևում է գրավի շուկայական արժեքին, պահանջում լրացուցիչ գրավ՝ դրա հիմքում ընկած պայմանագրի համաձայն, և հետևում է ձեռքբերված գրավի շուկայական արժեքին՝ վարկի արժեզրկման պահուստի բավարարության ստուգման ընթացքում:

Ոչ ժամկետանց և չարժեզրկված վարկերի վերադարձելիությունը առավելապես կախված է վարկառուների վարկունակությունից, այլ ոչ գրավի արժեքից, և պարտադիր չէ, որ Բանկը թարմացնի գրավի գնահատումը բոլոր հաշվետու ժամանակաշրջանների դրությամբ:

Անհատներին տրված վարկեր

Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է գրավի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը: Բանկի քաղաքականության համաձայն հիփոթեքային վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 70% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ: Հիփոթեքային վարկերի համար ապահովություն հանդիսացող անշարժ գույքի իրական արժեքն առնվազն հավասար է համապատասխան վարկերի հաշվեկշռային արժեքին՝ հիմք ընդունելով վարկի տրամադրման ամսաթվին որոշված արժեքը:

Որպես գրավով ապահովված և վարկային քարտերով տրամադրված օվերդրաֆտների ապահովվածություն հիմնականում հանդես են գալիս անշարժ գույքը և ավտոմեքենաները: Վարկային քարտերով տրված այլ օվերդրաֆտների համար ապահովվածության միջոց է հանդիսանում աշխատավարձը: Բիզնես վարկերի համար որպես ապահովության միջոց են ծառայում անշարժ գույքը և կորպորատիվ բաժնետոմսերը: Ավտոմեքենաների վարկերի դիմաց գրավադրվում են գնված ավտոմեքենաները: 2017թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ մանրածախ հաճախորդներին տրված վարկերը ապահովված են եղել անշարժ գույքով, աշխատավարձով, դրամական միջոցներով և երաշխիքներով:

(iii) Բռնագանձված գրավ

2017թ.-ի ընթացքում Բանկը ձեռք է բերել անշարժ գույք՝ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի դիմաց ընդունված գրավի նկատմամբ սեփականության իրավունք ստանալու միջոցով՝ 617,777 հազար դրամի (2016թ.-ին՝ 244,754 հազար դրամ): 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բռնագանձված գրավը դասակարգված է որպես այլ ակտիվ:

Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ նման ակտիվները պետք է վաճառվեն հնարավորինս կարճ ժամկետներում:

(դ) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են հիմնականում Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունը ծավալել են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում.

	31/12/17	31/12/16
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Մեծածախ առևտուր	77,660,198	47,417,214
Ֆինանսներ և ներդրումներ	74,110,288	77,261,906
Հանքարդյունաբերություն/մետալուրգիա	51,048,122	28,408,361
Հյուրանոցային սպասարկման ոլորտ	32,463,343	25,468,851
Շինարարություն	30,072,853	84,189,991
Գյուղատնտեսություն, անտառապահություն և փայտամշակում	27,180,750	23,843,777
Սննդի և խմիչքի արտադրություն	21,641,394	20,163,246
Մանրածախ առևտուր	21,081,805	17,034,146
Էլեկտրաէներգիայի արտադրություն	17,184,852	25,620,351
Անշարժ գույք	13,297,236	50,249,429
Կապի ծառայություններ	13,161,817	22,310,945
Արդյունաբերություն	9,459,381	9,608,698
Տրանսպորտ	7,827,878	10,171,744
Մունիցիպալ մարմիններ	-	160,379
Այլ	20,525,208	19,369,074
Անհատներին տրված վարկեր	61,889,809	46,996,782
	478,604,934	508,274,894
Արժեզրկման գծով պահուստ	(11,294,202)	(8,986,372)
	467,310,731	499,288,522

Բանկի՝ կորպորատիվ վարկերի (գուտ վարկեր) աշխարհագրական կենտրոնացվածությունը բերված է հետևյալ աղյուսակում՝

	31/12/17	31/12/16
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Հայաստան	312,607,979	266,046,599
ՏՀԶԿ և ԵՄ	46,222,319	141,973,028
Այլ երկրներ	47,108,538	44,768,157
	405,938,835	452,787,784

(ե) Վարկային ռիսկին ենթարկվածություն

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի տասնյոթ վարկառու կամ կապակցված վարկառուների խմբեր (2016թ. դեկտեմբերի 31-ի՝ տասներկու), որոնց տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս վարկերի ընդհանուր գումարը կազմում է 163,847,088 հազար դրամ (2016թ. դեկտեմբերի 31-ի՝ 108,667,191 հազար դրամ):

(գ) Վարկերի ժամկետայնություն

Վարկային պորտֆելի ժամկետայնության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 31-ի (դ) կետում, որտեղ արտացոլված է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկերի պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածը:

19. Պահանջներ ակրեդիտիվների գծով

	31/12/17 հազ. դրամ	31/12/16 հազ. դրամ
Պահանջներ այլ կազմակերպությունների նկատմամբ ակրեդիտիվների գծով	4,129,748	7,722,748
Արժեզրկման գծով պահուստ	(8,259)	(15,445)
	4,121,489	7,707,303

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն չունի հաճախորդ (2016թ-ին՝ չունի հաճախորդ), որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

2017թ.-ին և 2016թ.-ին արժեզրկման գծով պահուստում տեղի է ունեցել հետևյալ շարժը՝

	31/12/17 հազ. դրամ	31/12/16 հազ. դրամ
Հաշվետու տարվա սկզբի մնացորդ	15,445	1,246,423
Ջուտ ծախս(եկամուտ)	(7,186)	280,364
Դուրսգրումներ	-	(1,511,342)
Հաշվետու տարվա վերջի մնացորդ	8,259	15,445

20. Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ

	31/12/17 հազ. դրամ	31/12/16 հազ. դրամ
Համախառն ներդրում ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներում		
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	662,668	533,878
Մեկից հինգ տարի ժամկետով	935,544	1,158,994
Հինգ տարուց ավել ժամկետով	749,362	1,144,665
	2,347,575	2,837,537
Չվաստակած ֆինանսական եկամուտ	(588,105)	(735,821)
Արժեզրկման գծով պահուստ	(289,446)	(61,694)

Զուտ ներդրում ֆինանսական վարձակալությունում	1,470,024	2,040,022
<hr style="border-top: 3px double #000;"/>		
Ֆինանսական վարձակալությունում զուտ ներդրումը ներառում է՝		
Մինչև մեկ տարի ժամկետով ներդրումներ	414,789	482,222
Մեկից հինգ տարի ժամկետով ներդրումներ	585,919	900,996
Հինգ տարուց ավել ժամկետով	469,316	656,804
	1,470,024	2,040,022
<hr style="border-top: 3px double #000;"/>		

(ա) Ֆինանսական վարձակալության որակական ցուցանիշներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական վարձակալության որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	<i>Համախառն վարկեր</i>	<i>Արժեզրկման պահուստ</i>	<i>Զուտ վարկեր</i>	<i>Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ</i>
	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>%</i>
Ֆինանսական վարձակալություն				
- ոչ ժամկետանց	1,195,609	111,583	1,084,026	9.33%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	86,601	1,507	85,094	1.74%
- 31-90 օր ժամկետանց	6,374	110.91	6,263	1.74%
-90 օրից ավել ժամկետանց	471,502	176,246	295,257	37.38%
Ընդամենը ֆինանսական վարձակալություն	1,760,087	289,446	1,470,641	16.44%

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական վարձակալության որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	<i>Համախառն վարկեր</i>	<i>Արժեզրկման պահուստ</i>	<i>Զուտ վարկեր</i>	<i>Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ</i>
	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>%</i>
Ֆինանսական վարձակալություն				
- ոչ ժամկետանց	2,037,211	30,128	2,007,083	1.48%
- 31-90 օր ժամկետանց	24,881	409	24,472	1.64%
-90 օրից ավել ժամկետանց	39,169	31,157	8,467	78.63%
Ընդամենը ֆինանսական վարձակալություն	2,101,261	61,694	2,040,022	2.94%

(բ) Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների կենտրոնացում

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի այնպիսի հաճախորդներ, որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը (2016թ-ին՝ նման հաճախորդներ չեն եղել):

(գ) 2017թ.-ին և 2016թ.-ին արժեզրկման գծով պահուստում տեղի է ունեցել հետևյալ շարժը՝

	31/12/17	31/12/16
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Հաշվետու տարվա սկզբի մնացորդ	61,694	42,009
Զուտ ծախս(եկամուտ)	232,973	30,875
Դուրսգրումներ/վերադարձ	(5,221)	(11,190)
Հաշվետու տարվա վերջի մնացորդ	289,446	61,694

(դ) Ֆինանսական վարձակալության ժամկետայնություն

Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների ժամկետայնության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 31-ի (դ) կետում, որտեղ ներկայացված է հաշվետու ամսաթվից մինչև ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների պայմանագրային ժամկետն ընկած ժամանակահատվածը:

(զ) Ֆինանսական վարձակալության պայմանագրերի աշխարհագրական վերլուծություն

Ֆինանսական վարձակալության պայմանագրերի հիմնական մասը կնքվել են Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գտնվող հաճախորդների հետ:

21. Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ

	31/12/17	31/12/16
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	6,752,241	4,191,244
Արժեզրկման գծով պահուստ	(13,504)	(8,382)
	6,738,737	4,182,862

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի այնպիսի հաճախորդներ, որոնց մնացորդները գերազանցում են կապիտալի 10%-ը (2016թ.-ին՝ նման հաճախորդներ չեն եղել):

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներն անհատապես արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն:

2017թ.-ին և 2016թ.-ին արժեզրկման գծով պահուստում տեղի է ունեցել հետևյալ շարժը՝

	31/12/17	31/12/16
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Հաշվետու տարվա սկզբի մնացորդ	8,382	10,918
Զուտ ծախս(եկամուտ)	5,122	716
Դուրսգրումներ/վերադարձ	-	(3,252)
Հաշվետու տարվա վերջի մնացորդ	13,504	8,382

22. Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ

	31/12/17	31/12/16
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- Պետական պարտատոմսեր		
ՀՀ կառավարության պարտատոմսեր	30,734,671	28,194,902
Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	2,520,028	6,967,102
Այլ երկրների պարտատոմսեր	3,881,887	-
- Կորպորատիվ պարտատոմսեր		
Օտարերկրյա կազմակերպությունների պարտատոմսեր	-	803,989
Այլ	829,889	289,649
	37,966,475	36,255,642
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	5,968,305	-
	5,968,305	-

23. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	<u>Վարձակալված գույքի բարելավումներ</u>	<u>Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ</u>	<u>Տնտեսական գույք</u>	<u>Փոխադրա- միջոցներ</u>	<u>Ոչ նյութական ակտիվներ</u>	<u>Ընդամենը</u>
Սկզբնական արժեք/ Վերագնահատված արժեք						
Մնացորդը առ հունվարի 2017թ.	1,676,966	3,300,113	609,279	256,026	2,068,706	7,911,089
Ավելացումներ	1,705,434	1,252,164	978,598	39	409,327	4,345,562
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	(44,547)	(49,723)	(50,554)	-	(144,824)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	3,382,400	4,507,730	1,538,154	205,511	2,478,033	12,111,827
Մաշվածություն և ամորտիզացիա						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2017թ.	917,206	2,076,344	404,947	100,100	761,254	4,259,851
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	217,725	319,512	40,589	24,861	265,156	867,843
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	(44,024)	(48,241)	(50,517)	-	(142,783)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	1,134,931	2,351,831	397,295	74,444	1,026,410	4,984,911
Հաշվեկշռային արժեք Առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	2,247,469	2,155,899	1,140,859	131,067	1,451,623	7,126,916
հազ. դրամ						
Սկզբնական արժեք/ Վերագնահատված արժեք						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2016թ.	1,668,483	2,962,100	578,903	180,789	1,568,589	6,958,864
Ավելացումներ	142,492	498,347	82,686	150,723	500,117	1,374,365
Օտարումներ/դուրսգրումներ	(134,009)	(160,334)	(52,310)	(75,486)	-	(422,139)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	1,676,966	3,300,113	609,279	256,026	2,068,706	7,911,090
Մաշվածություն և ամորտիզացիա						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2016թ.	772,770	1,920,098	382,172	160,660	527,461	3,763,161
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	173,058	294,372	62,346	14,926	233,792	778,494
Օտարումներ/դուրսգրումներ	(28,622)	(138,126)	(39,570)	(75,486)	-	(281,804)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	917,206	2,076,344	404,948	100,100	761,253	4,259,851
Հաշվեկշռային արժեք Առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	759,760	1,223,769	204,331	155,926	1,307,453	3,651,239

2017թ. ընթացքում չեն եղել կապիտալացված փոխառության ծախսումներ, որոնք վերաբերում են հիմնական միջոցների ձեռքբերմանը կամ շինարարությանը (2016թ-ին նման ծախսումներ չեն եղել):

24. Այլ ակտիվներ

	31/12/17 հազ. դրամ	31/12/16 հազ. դրամ
Բրոկերային հաշիվներ	56,458	115,385
Բանկային ծառայությունների գծով ստացվելիք գումարներ	1,100,692	396,889
Օգտագործման սահմանափակումներով հաշիվներ քլիրինգային կազմակերպություններում	351,161	345,624
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,508,311	857,898
Կանխավճարներ մատակարարներին	2,162,958	479,686
Գրավի տնօրինման արդյունքում առաջացած ակտիվներ	1,431,310	1,118,947
Փոքրարժեք ակտիվներ	126,681	55,051
Այլ	1,021,843	23,045
Արժեզրկման գծով պահուստ	(126,215)	(89,162)
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	4,616,577	1,587,567
Ընդամենը այլ ակտիվներ	6,124,888	2,445,465

Ստորև ներկայացված է այլ ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման գծով պահուստի շարժը 2017թ. և 2016թ. ընթացքում:

	31/12/17 հազ. դրամ	31/12/16 հազ. դրամ
Մնացորդը տարեսկզբին	89,162	65,522
Ջուտ ծախս(եկամուտ)	122,937	(2,744)
Դուրսգրումներ/վերադարձ	(85,884)	26,384
Մնացորդը տարեվերջին	126,215	89,162

25. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

	31/12/17 հազ. դրամ	31/12/16 հազ. դրամ
Կարճաժամկետ վարկեր և ժամկետային ավանդներ առևտրային բանկերից	21,117,646	1,637,334
Երկարաժամկետ վարկեր և ժամկետային ավանդներ առևտրային բանկերից	1,924,673	53,267,356
Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից միջազգային ծրագրերով	7,389,309	8,032,191
Պարտավորություններ ակրեդիտիվների գծով	6,012,307	8,664,321
Լոբո հաշիվներ	317,119	233,680
	36,761,054	71,834,882

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն չունի պայմանագրային կողմ (2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երկու կողմ), որի մնացորդը գերազանցում է Բանկի կապիտալի 10%-ը: Հաշվի համախառն մնացեղը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է 61,299,548 հազար դրամ:

(ա) Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից միջազգային ծրագրերով

Պայմանագրի համաձայն ՀՀ ԿԲ-ն Բանկին ապահովում է վարկերով, իսկ Բանկն իր հերթին վարկեր է տրամադրում որակավորվող վարկառուներին: Վարկերի մոնիտորինգը և

վարչարարությունը կատարվում է «Գերմանահայկական հիմնադրամ» ծրագրի կառավարման գրասենյակ»-ի կողմից:

26. Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	31/12/17 հազ. դրամ	31/12/16 հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
- Անհատներ	47,010,214	32,809,388
- Իրավաբանական անձինք	113,246,453	155,773,778
Ժամկետային ավանդներ		
- Անհատներ	133,849,820	121,592,267
- Իրավաբանական անձինք	81,064,292	104,433,253
	375,170,779	414,608,686

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի երկու հաճախորդ (2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ ութ հաճախորդ), որոնց միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 44,219,735 հազար դրամ (2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 127,255,616 հազար դրամ):

27. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	31/12/17 հազ. դրամ	31/12/16 հազ. դրամ
Հասարակ մուրհակներ	9,711,295	9,703,138
Տեղական թողարկված պարտատոմսեր	31,221,300	8,421,362
	40,932,595	18,124,500

ա) Հասարակ մուրհակներ. 2016թ. ընթացքում Բանկը թողարկել է դոլարային հասարակ մուրհակներ շվեյցարական ResponsAbility Investments AG ընկերության կողմից կառավարվող 4 լյուքսեմբուրգյան ֆոնդերի միջոցով, 20,000,000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր գումարով և 2021թ. մարման ժամկետով: Հասարակ մուրհակների հաշվեկշռային արժեքը առ 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 9,711,295 հազար ՀՀ դրամ:

բ) Տեղական թողարկված պարտատոմսեր. Բանկը ՀՀ-ում ունի թողարկված և ամբողջովին տեղաբաշխա ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով անվանական պարտատոմսեր, որոնց անվանական արժեքները համապատասխանաբար կազմում են 2,5 մլրդ ՀՀ դրամ, 55 մլն ԱՄՆ դոլար, և 3 մլն Եվրո: Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պարտատոմսերի հաշվեկշռային արժեքները համապատասխանաբար կազմում են 2,581,582 հազար ՀՀ դրամ, 26,886,359 հազար ՀՀ դրամ և 1,753,359 հազար ՀՀ դրամ:

Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը ցուցակված են ՆԱՍԴ-ԱԶ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիա ֆոնդային բորսայում:

28. Այլ փոխառություններ և ստորադաս փոխառություն

	31/12/17 հազ. դրամ	31/12/16 հազ. դրամ
Փոխառություններ միջազգային և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	101,371,041	102,303,900
Փոխառություններ ՀՀ կառավարությունից	-	431,139
	101,371,041	102,735,039
Ստորադաս փոխառություն	40,919,768	40,811,255

(ա) Այլ փոխառությունների և ստորադաս փոխառությունների կենտրոնացում

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը փոխառություններ ունի ութ ֆինանսական կազմակերպությունից (2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ ութ), որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդները կազմում են 116,032,654 հազար դրամ (2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 127,057,569 հազար դրամ):

(բ) ՀՀ կառավարությունից ստացված փոխառություններ

ՀՀ կառավարությունից ստացված փոխառություններն իրենցից ներկայացնում են ՀՀ ԿԲ-ի (որպես ՀՀ կառավարության գործակալ) և Բանկի միջև կնքված պայմանագրի շրջանակներում տրամադրված գումարները: Պայմանագրի համաձայն՝ ՀՀ ԿԲ-ն փոխառություններ է տրամադրում Բանկին, որն իր հերթին վարկեր է տրամադրում որակավորվող վարկառուներին: Վարկերի վերահսկողությունը և վարչարարությունն իրականացնում է «Գերմանա-հայկական հիմնադրամ» ծրագրի կառավարման գրասենյակը:

Փոխառությունները տրամադրվում են ՀՀ դրամով, մինչև 5 տարի ժամկետով, դրանց գծով կիրառվող տոկոսադրույքները կազմում են 7.0-7.8% և ենթակա են մարման՝ մարման ժամկետի վերջում:

(գ) Ստորադաս փոխառություն

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ստորադաս փոխառություններն իրենցից ներկայացնում են՝

- Կապակցված կողմից ստացված փոխառություն (5,928,587 հազար ՀՀ դրամ), որի մարման ժամկետը լրանում է 2021թ. հունվարի 11-ին: Վարկատուն իրավունք ունի պահանջել փոխակերպել վարկը ամբողջությամբ կամ դրա մի մասը՝ ներառյալ կուտակված տոկոսները, Բանկի բաժնետիրական կապիտալի՝ լրացուցիչ բաժնետոմսեր թողարկելու միջոցով:
- Այլ ֆինանսական հաստատությունից ստացված փոխառություն (9,911,362 հազար ՀՀ դրամ), որը մարվում է 2020թ. սեպտեմբերի 23-ին:
- Միջազգային ֆինանսական հաստատություններից ստացված փոխառություն 25,079,819 հազար ՀՀ դրամ), որը մարվում է 2022թ. հունվարի 11-ին:

Սնանկության դեպքում ստորադաս փոխառությունները կմարվեն Բանկի մյուս բոլոր պարտավորությունների ամբողջական մարումից հետո:

(դ) Սահմանափակումներ

Համաձայն փոխառության պայմանագրերի՝ Բանկը պարտավոր է ապահովել

համապատասխանությունը որոշակի սահմանափակումներին:

29. Այլ պարտավորություններ

	31/12/17	31/12/16
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Աշխատակազմին վճարվելիք գումարներ	2,173,129	1,725,164
Հաշվեգրված ծախսեր	682,810	505,115
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	974,958	543,468
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	3,830,897	2,773,747
Հետաձգված եկամուտ	10,470	10,136
Վճարվելիք այլ հարկեր	264	89,255
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	10,734	99,391
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	3,841,631	2,873,138

30. Բաժնետիրական կապիտալ և հետգնված բաժնետոմսեր

(ա) Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

Հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 100,273 սովորական բաժնետոմսից (2016թ-ին՝ 100,273): Բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 320 հազար դրամ:

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքի հետագա կուտակային գուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

(գ) Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

2017թ.-ի ընթացքում Բանկի կողմից վճարվել է 2,176,201 հազար դրամ շահաբաժիններ (2016թ-ի ընթացքում վճարվել է 1,685,286 հազար դրամ շահաբաժին):

31. Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումն էական գործոն է բանկային ոլորտի համար և Բանկի գործառնությունների կարևոր տարր է: Հիմնական ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, կապված են շուկայական, վարկային և իրացվելիության ռիսկերի հետ:

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Բանկի ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև շարունակաբար վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների, առաջարկվող արտադրանքի ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն մոտեցման փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Բանկի Տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարումը վերահսկող համակարգի պատշաճ աշխատանքի, հիմնական ռիսկերի կառավարման և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման, ինչպես նաև խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Ռիսկերի կառավարման կենտրոնը պատասխանատու է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների վերահսկման և իրականացման ու ռիսկերի համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերում Բանկի գործունեությունն ապահովելու համար: Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի ղեկավարը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման համար, նա նաև վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման համար ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառումը: Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի ղեկավարն ուղղակիորեն հաշվետու է Տնօրինությանը և անուղղակիորեն՝ Տնօրենների խորհրդին:

Վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը՝ թե պորտֆելի և թե առանձին գործառնությունների մակարդակով կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների համակարգի և Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի («ԱՊԿԿ») միջոցով: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով՝ Բանկը ստեղծել է վարկային կոմիտեների հիերարխիա՝ կախված ռիսկին ենթարկվածության չափից ու տեսակից:

Ռիսկի թե արտաքին, թե ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Բանկի կազմակերպչական կառուցվածքի շրջանակներում: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկի նվազեցման ուղղված միջոցառումների նպատակահարմարության աստիճանի որոշմանը: Բացի ստանդարտ վարկային և շուկայական վերլուծությունների իրականացումից, Ռիսկերի կառավարման կենտրոնը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական միավորների հետ՝ նրանց մասնագիտական կարծիքը ձեռք բերելու համար:

(բ) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկը ներառում է արտաքայքի, տոկոսադրույքի այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսադրույքի և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի

ընդհանուր և առանձին փոփոխություններին ու շուկայական գների ու արտարժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությանը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն են, որոնք թույլ կտան պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում ԱՊԿԿ-ն՝ Գլխավոր տնօրենի նախագահությամբ: Շուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են Տնօրինության կողմից՝ Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի առաջարկությունների հիման վրա:

Բանկը շուկայական ռիսկը կառավարում է սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների, տոկոսադրույքների ժամկետայնության և արտարժույթի դիրքերի հետ կապված, որոնք կանոնավոր կերպով վերահսկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են Տնօրինության կողմից:

Ի լրումն, Բանկը կիրառում է բազմաթիվ սթրես-թեստեր՝ առանձին առևտրային պորտֆելների և Բանկի ընդհանուր վիճակի վրա մի շարք առանձնահատուկ շուկայական սցենարների հնարավոր ֆինանսական ազդեցությունը ձևավորելու համար: Սթրես-թեստերը թույլ են տալիս որոշել հնարավոր վնասի չափը, որը կարող է առաջանալ ծայրահեղ իրավիճակներում:

(i) *Տոկոսադրույքի ռիսկ*

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի գերակայող շուկայական տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել կամ հանգեցնել վնասների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում:

Տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների փոփոխությունների մոնիտորինգի և վերագնորոշման նախապես սահմանված սահմանաչափեր սահմանելու միջոցով: Նշված սահմանաչափերի հետ համապատասխանության մոնիտորինգն իրականացվում է ԱՊԿԿ-ի կողմից, որին մոնիտորինգի ամենօրյա գործունեությունում աջակցում է Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժինը: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար:

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ
 2017թ. չորրորդ եռամսյակի համար
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անտոկոս կամ ժամկետանց	Ընդամենը
31 դեկտեմբերի 2017թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	-	107,616,368	107,616,368
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	-	-	228,028	5,626,045	3,927,545	106,461	9,888,078
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	8,727,521	-	-	-	-	1,486,433	10,213,954
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	8,675,394	-	-	-	-	-	8,675,394
Հաճախորդներին տրված վարկեր	45,210,195	26,637,844	42,751,699	269,762,881	73,670,449	9,277,662	467,310,731
Պահանջներ ակրեդիտիվների գծով	559,971	2,662,193	54,504	844,822	-	-	4,121,489
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	80,569	82,547	148,088	363,572	499,991	295,257	1,470,024
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	5,112,354	1,626,383	-	-	-	-	6,738,737
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	3,844,361	6,282,511	194,891	31,318,210	2,294,807	-	43,934,780
	72,210,365	37,291,478	43,377,210	307,915,530	80,392,792	118,782,181	659,969,555
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	(8,072,508)	(10,279,331)	(9,743,119)	(7,566,112)	(1,099,985)	-	(36,761,054)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(6,121,693)	-	-	-	-	-	(6,121,693)
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	(49,540,771)	(33,847,623)	(72,872,974)	(58,579,433)	(73,308)	(160,256,670)	(375,170,779)
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	(10,044,318)	-	(9,768,608)	(21,119,668)	-	-	(40,932,595)
Ստորադաս փոխառություններ	(34,991,181)	-	-	(5,928,587)	-	-	(40,919,768)
Այլ փոխառություններ	(54,758,264)	(46,549,396)	(2,719)	(29,592)	(31,069)	-	(101,371,041)
	(163,528,736)	(90,676,350)	(92,387,420)	(93,223,392)	(1,204,361)	(160,256,670)	(601,276,930)
Ամանցյալ գործիքների ազդեցությունը	4,565,943	-	(1,045,216)	(3,520,727)	-	-	-
Տարբերություն	(86,752,428)	(53,384,872)	(50,055,426)	211,171,411	79,188,431	(41,474,489)	58,692,625

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ
 2017թ. չորրորդ եռամսյակի համար
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

<i>(հազ. դրամ)</i>	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անտոկու կամ ժամկետանց	<i>Ընդամենը</i>
2016թ. դեկտեմբերի 31							
Ակտիվներ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	-	135,280,872	135,280,872
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	3,418,111	1,542,423	49,967	6,794,780	496,553	106,458	12,408,292
Բանկերին տրված վարկեր	3,516,249	-	-	-	-	1,337,053	4,853,302
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,446,797	-	-	-	-	-	6,446,797
Հաճախորդներին տրված վարկեր	49,987,719	70,035,996	63,011,550	239,247,172	65,826,585	11,179,500	499,288,522
Ակրեդիտիվների գծով ստացվելիք գումարներ	2,591,904	749,057	1,640,657	2,725,685	-	-	7,707,303
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	123,519	118,237	240,466	900,996	656,804	-	2,040,022
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	2,841,855	1,341,007	-	-	-	-	4,182,862
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	13,258,091	8,148,865	675,060	14,031,035	142,591	-	36,255,642
	82,184,245	81,935,585	65,617,700	263,699,668	67,122,533	147,903,883	708,463,614
Պարտավորություններ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	(3,724,091)	(893,022)	(4,516,288)	(60,870,822)	(1,830,659)	-	(71,834,882)
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	(74,215,296)	(31,244,657)	(67,043,411)	(53,453,037)	(69,119)	(188,583,166)	(414,608,686)
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	(109,244)	(24,650)	-	(17,990,606)	-	-	(18,124,500)
Ստորադաս փոխառություններ	(35,010,155)	-	-	(5,801,100)	-	-	(40,811,255)
Այլ փոխառություններ	(59,734,053)	(42,510,773)	(396,597)	(47,470)	(46,146)	-	(102,735,039)
	(172,792,839)	(74,673,102)	(71,956,296)	(138,163,035)	(1,945,924)	(188,583,166)	(648,114,362)
Աձանցյալ գործիքների ազդեցությունը	9,293,848	-	(2,364,707)	(6,049,248)	(879,893)	-	-
Տարբերություն	(81,314,746)	7,262,483	(8,703,303)	119,487,385	64,296,716	(40,679,283)	60,349,252

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են Բանկի տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են մինչև այս ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2017			2016		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսակիր ակտիվներ						
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	11.7%	3.8%	-	13.3%	1.9%	-
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	2.8%	-	6.2%	-	-
Հակադարձ հետզմման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6.4%	2.8%	-	6.9%	3.5%	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	13.6%	9.0%	8.9%	12.1%	8.2%	10.0%
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	14.5%	8.1%	12.0%	14.7%	8.8%	12.0%
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	14.4%	9.3%	14.0%	15.6%	10.8%	-
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	9.7%	4.1%	-	8.6%	5.0%	-
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	6.2%	2.5%	1.0%	9.7%	2.7%	0.9%
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	10.0%	5.8%	3.3%	10.8%	5.6%	-
Ժամկետային ավանդներ	11.3%	4.6%	3.1%	12.1%	5.8%	5.9%
Ստորադաս փոխառություններ	-	8.5%	-	-	8.1%	-
Այլ ներգրավված միջոցներ	8.9%	5.9%	-	9.0%	6.6%	-

(ii) Արտարժույթի ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արտարժույթի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության արդյունքում:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

2017	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ	Ընդամենը
<i>(հազ.դրամ)</i>				
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	25,075,556	5,331,961	4,107,302	34,514,819
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ	-	-	532,675	532,675
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	1,155,334	176,446	-	1,331,780
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	4,525,746	-	-	4,525,746
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	8,954,329	174,030	11,240	9,139,599
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	852,065	-	-	852,065
Հաճախորդներին տրված վարկեր	350,982,331	36,265,542	3,921,191	391,169,064
Պահանջներ ակրեդիտիվների գծով	3,126,451	1,003,297	-	4,129,748
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	1,366,918	183,331	-	1,550,249
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	5,403,801	-	707,154	6,110,955
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	12,565,111	-	-	12,565,111
Այլ ակտիվներ	1,530,736	198,305	56,153	1,785,194
Ընդամենը	415,538,378	43,332,912	9,335,715	468,207,005
Պարտավորություններ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	20,936,512	5,976,771	53,642	26,966,925
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	6,121,693	-	-	6,121,693
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	226,317,577	26,725,025	6,629,080	259,671,682
Ստորադաս փոխառություններ	40,919,768	-	-	40,919,768
Այլ ներգրավված միջոցներ	91,414,087	-	-	91,414,087
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	36,597,654	1,753,359	-	38,351,013
Այլ պարտավորություններ	573,228	145,807	76,951	795,986
Ընդամենը	422,880,519	34,600,962	6,759,673	464,241,154
Չուտ դիրքը	(7,342,141)	8,731,950	2,576,042	3,965,851
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	11,962,384	(8,701,500)	(2,043,075)	1,217,809
Չուտ դիրքը՝ ներառյալ ածանցյալ գործիքներ	4,620,243	30,450	532,967	5,183,660

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ
 2017թ. չորրորդ եռամսյակի համար
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2016 (հազ.դրամ)	<i>ԱՄՆ դոլար</i>	<i>Եվրո</i>	<i>Այլ արտարժույթ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ակտիվներ				
Գրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	60,519,867	16,343,707	1,286,790	78,150,364
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ	-	-	351,233	351,233
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	5,046,032	-	-	5,046,032
Բանկերին տրված վարկեր և փոխստվություններ	183,897	2,197,338	62,810	2,444,045
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	1,196,793	-	-	1,196,793
Հաճախորդներին տրված վարկեր	360,368,545	14,339,351	13,550	374,721,446
Պահանջներ ակրեդիտիվների գծով	4,995,759	2,711,546	-	7,707,305
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	1,585,355	226,224	-	1,811,579
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	3,927,965	-	-	3,927,965
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	7,771,091	-	-	7,771,091
Այլ ակտիվներ	722,994	26,648	30,537	780,179
Ընդամենը	446,318,299	35,844,814	1,744,920	483,908,033
Պարտավորություններ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	9,911,600	2,725,678	174,652	12,811,930
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	278,789,515	33,005,620	2,533,880	314,329,015
Ստորադաս փոխառություններ	40,811,255	-	-	40,811,255
Այլ ներգրավված միջոցներ	88,947,284	-	-	88,947,284
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	17,106,596	-	-	17,106,596
Այլ պարտավորություններ	436,779	113,422	7,192	557,393
Ընդամենը	436,003,029	35,844,720	2,715,724	474,563,473
Զուտ դիրքը	10,315,270	94	(970,804)	9,344,560
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	(404,937)	-	1,377,911	972,974

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժևորումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Այս վերլուծությունն իրականացվել է զուտ հիմունքով՝ առանց հարկերը հաշվի առնելու և հիմնված է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների վրա, որոնք Բանկը դիտարկում է որպես հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժեզրկումը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն՝ սակայն հակառակ ազդեցություն շահույթի կամ վնասի վրա՝ պայմանով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

	2017թ.		2016թ.	
	Արժևորում	Շահույթ կամ վնաս հազ. դրամ	Արժևորում	Շահույթ կամ վնաս հազ. դրամ
ՀՀ դրամը ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ	6.00%	(277,215)	6.00%	(594,620)
ՀՀ դրամը Եվրոյի նկատմամբ	11.00%	(3,350)	11.00%	(10)

(գ) Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ փոխառուն կամ պայմանագրային կողմն է վիճակի չի լինում կատարել իր պարտավորությունները Բանկի նկատմամբ: Բանկը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր վարկային ռիսկը (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար) կառավարելու համար, ներառյալ պորտֆելի կենտրոնացվածության սահմանափակմանը վերաբերող ցուցումները և Վարկային կոմիտեի ու Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի ստեղծումը, որոնք ակտիվորեն վերահսկում են վարկային ռիսկը: Բանկի վարկային քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Տնօրինության կողմից:

Վարկային քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկային դիմումների դիտարկման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական անձանց և անհատների) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկային փաստաթղթերի պահանջները,
- վարկերի և այլ վարկային գործիքների շարունակական վերահսկման և մոնիտորինգի ընթացակարգերը:

Կորպորատիվ վարկերի դիմումները պատրաստվում և վերլուծվում են Կորպորատիվ բանկային ծառայությունների վարչության համապատասխան աշխատակիցների կողմից: Կորպորատիվ բանկային ծառայությունների վարչությունը պատասխանատու է Բանկի կորպորատիվ վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության և գործունեության ֆինանսական արդյունքների կառուցվածքային վերլուծության վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջներին: Վարկային կոմիտեն ստուգում է վարկի դիմումը Վարկավորման բաժնի կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան վարկային կոմիտեի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Իրավաբանական բաժնի կողմից՝ կախված ռիսկերի առանձնահատկություններից:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և

վարկառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Ֆիզիկական անձանց կողմից ներկայացվող վարկի դիմումներն ուսումնասիրվում են մանրամասն վարկավորման ստորաբաժանումների կողմից:

Բացի առանձին հաճախորդների վերլուծությունից, ողջ վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռիսկերի կառավարման բաժնի կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Բանկի վարկային ռիսկի առավելագույն չափը որպես կանոն արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում և չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածություններում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պատենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Սովորաբար գրավ չի պահանջվում ածանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով պահանջների, արժեթղթերում կատարած ներդրումների և բանկերին տրված վարկերի և փոխատվությունների դիմաց, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետզման և արժեթղթերի փոխառության գործունեության մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գրավի և վերջիններիս գծով վարկային ռիսկի կենտրոնացվածության վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 18-ում:

Չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների հետ կապված վարկային ռիսկին ենթակա լինելու առավելագույն չափը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ ներկայացված է Ծանոթագրություն 32-ում:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Բանկի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ նմանատիպ գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ այն հանգամանքից, թե արդյոք այդ ֆինանսական գործիքները հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, թե ոչ:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են ածանցյալ քլիրինգային պայմանագրերը, հետզման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխառության գլխավոր պայմանագրերը: Նմանատիպ ֆինանսական գործիքները ներառում են ածանցյալ գործիքները, վաճառքի և հետզման պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետզման պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխառության պայմանագրերը: Այնպիսի ֆինանսական գործիքներ, ինչպիսիք են վարկերը և ավանդները չեն բացահայտվում ստորև ներկայացվող աղյուսակներում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Բանկը ստանում և տրամադրում է գրավ շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետզման գործարքների, հակադարձ վաճառքի և հետզման պայմանագրերը գծով:

Նման գրավի համար գործում են ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի գործողության ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել

համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմի կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության պատճառով:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտակարությունների չկատարման, անվճարունակ դառնալու կամ սնանկացման դեպքում: Բացի այդ, Բանկը և վերջինիս պայմանագրային կողմերը չունեն հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կարող է դժվարություններ ունենալ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվում են դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի միջոցով: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման էական գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել իրացվելիության ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Բանկի իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Տնօրենների խորհրդի կողմից:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Բանկի իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է ԱՊԿԿ-ի կողմից:

Բանկը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է այլ բանկերից և միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված երկարաժամկետ ու կարճաժամկետ վարկերը, հիմնական իրավաբանական անձանց և անհատների ավանդները: Ինչպես նաև Բանկը ձգտում է ապահովել բարձր իրացվելի ակտիվների բազմազանեցված պորտֆել՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ ու հեշտությամբ բավարարելու համար:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և դրամական միջոցների, այս հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների բազմազանեցված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- պարտավորությունների ֆինանսավորման ծրագրերի վարում,
- բարձր իրացվելի ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական միջոցների ներհոսքի դադարեցման կամ նվազման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման ծրագրերի անընդհատության ապահովում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության վերահսկում:

Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժինը կառուցվածքային ստորաբաժանումներից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի ու ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժինը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրային նպատակներով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ Բանկում:

Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժինը վերահսկում է իրացվելիության դիրքը օրական կտրվածքով և իրականացնում է կանոնավոր սթրես-թեսթերե իրացվելիության գծով՝ շուկայի սովորական և ավելի խիստ պայմանների ենթադրության կիրառմամբ: Սովորական շուկայական պայմաններում Բանկի իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ տեղեկատվություն ներառող հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս ղեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Բանկի իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները ընդունում է ԱՊԿԿ-ն, իսկ Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժինը իրականացնում է դրանք:

Վերոնշյալ և ստորև ներկայացված աղյուսակներում հաճախորդներից ներգրավված միջոցների մեջ ներառված են ֆիզիկական անձանց կողմից ներդրված ժամկետային ավանդները: ՀՀ օրենսդրության համաձայն ֆիզիկական անձիք կարող են ցանկացած պահի ետ պահանջել իրենց ժամկետային ավանդները: Այս ավանդները դասակարգվում են ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ մարման ակնկալվող ժամկետների:

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ

2017թ. չորրորդ եռամսյակի համար

հազ. դրամ	Ցուցանիշը և միջին 1 ամիս	1- ից 3 ամիս	3- ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 ամիս	Ավելի քան 12 ամիս	Ավելի քան 18 ամիս	Ավելի քան 24 ամիս
Ակտիվներ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	107,616,368	-	-	-	-	-	-	107,616,368
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ	-	-	-	-	-	532,675	-	532,675
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	116,092	836,773	5,190	2,598,278	411,731	-	-	3,968,064
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	-	-	228,028	5,626,045	3,927,545	106,461	-	9,888,078
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ	8,727,521	-	-	-	-	1,486,433	-	10,213,954
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	8,675,394	-	-	-	-	-	-	8,675,394
Հաճախորդներին տրված վարկեր	16,472,285	24,890,862	61,554,619	253,415,202	101,700,102	-	9,277,662	467,310,731
Պահանջներ ակրեդիտիվների գծով	87,826	472,145	2,716,696	844,822	-	-	-	4,121,489
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	33,729	46,840	230,635	363,572	499,991	-	295,257	1,470,024
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	1,605,775	3,506,579	1,626,383	-	-	-	-	6,738,737
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	250,184	3,594,176	6,477,402	31,318,211	2,294,807	-	-	43,934,780
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	7,126,916	-	7,126,916
Այլ ակտիվներ	1,649,866	677,401	3,442,530	-	-	355,091	-	6,124,888
Ընդամենը ակտիվներ	145,235,040	34,024,776	76,281,483	294,166,130	108,834,175	9,607,576	9,572,919	677,722,098
Պարտավորություններ								
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	74,877	611,429	-	-	-	-	-	686,306
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,121,693	-	-	-	-	-	-	6,121,693
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	7,570,826	501,682	20,022,450	7,566,112	1,099,985	-	-	36,761,054
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	75,395,507	55,390,566	139,347,562	104,963,837	73,308	-	-	375,170,779
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	197,081	158,512	9,768,530	30,808,472	-	-	-	40,932,595
Ստորադաս փոխառություններ	1,061,822	395,743	-	39,462,203	-	-	-	40,919,768
Այլ ներգրավված միջոցներ	4,419,542	8,990,221	24,365,684	57,684,363	5,911,231	-	-	101,371,041
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	-	-	1,077,371	-	-	-	-	1,077,371
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	898,501	-	-	-	-	898,501
Այլ պարտավորություններ	967,739	111,902	2,761,990	-	-	-	-	3,841,631
Ընդամենը պարտավորություններ	95,809,087	66,160,055	198,242,088	240,484,987	7,084,523	-	-	607,780,739
Զուտ դիրքը	49,425,953	(32,135,278)	(121,960,605)	53,681,143	101,749,652	9,607,576	9,572,919	69,941,359

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ակնկալվող ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցայահանջ ն մինչև 1 ամիս	1- ից 3 ամիս	3- ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
Ակտիվներ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	135,280,872	-	-	-	-	-	-	135,280,872
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ	-	-	-	-	-	351,233	-	351,233
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	32,747	-	1,635,132	1,462,192	-	-	-	3,130,071
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	235,398	3,182,714	1,592,389	6,794,780	496,553	106,458	-	12,408,292
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ	3,516,249	-	-	-	-	1,337,053	-	4,853,302
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,446,797	-	-	-	-	-	-	6,446,797
Հաճախորդներին տրված վարկեր	16,403,038	28,527,041	125,809,682	236,921,824	80,447,437	-	11,179,500	499,288,522
Ակրեդիտիվների գծով ստացվելիք գումարներ	148,376	2,443,528	2,389,714	2,725,685	-	-	-	7,707,303
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	45,415	78,104	358,703	900,996	656,804	-	-	2,040,022
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	2,244,277	597,578	1,341,007	-	-	-	-	4,182,862
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	13,258,090	8,823,925	14,031,034	142,593	-	-	36,255,642
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	3,651,239	-	3,651,239
Ընթացիկ հարկային ակտիվներ	-	-	-	1,321,801	-	-	-	1,321,801
Այլ ակտիվներ	522,684	88,859	1,484,368	-	-	349,554	-	2,445,465
	164,875,853	48,175,914	143,434,920	264,158,312	81,743,387	5,795,537	11,179,500	719,363,423
Ընդամենը ակտիվներ								
Պարտավորություններ								
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	2,081	-	1,554,643	978,559	-	-	-	2,535,283
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	1,595,259	2,128,832	5,409,310	60,870,822	1,830,659	-	-	71,834,882
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	176,449,951	41,703,120	142,918,485	53,468,011	69,119	-	-	414,608,686
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	95,313	13,931	24,650	17,990,606	-	-	-	18,124,500
Ստորադաս փոխառություններ	1,019,046	385,838	-	15,378,096	24,028,275	-	-	40,811,255
Այլ ներգրավված միջոցներ	3,619,303	12,292,150	11,198,771	69,423,677	6,201,138	-	-	102,735,039
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	1,442,872	-	-	-	1,442,872
Այլ պարտավորություններ	545,421	165,393	2,162,324	-	-	-	-	2,873,138
	183,326,374	56,689,264	163,268,183	219,552,643	32,129,191	-	-	654,965,655
Ընդամենը պարտավորություններ								
Զուտ դիրքը	(18,450,521)	(8,513,350)	(19,833,263)	44,605,669	49,614,196	5,795,537	11,179,500	64,397,768

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար Բանկի կողմից կիրառվող հիմնական խնդիրներից մեկը իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցության որոշումն է: Այս նպատակով իրացվելի ակտիվները ներառում են դրամական միջոցները, նոստրո հաշիվները, ՀՀ կառավարության, ՀՀ ԿԲ-ի կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթերը և այլ կորպորատիվ պարտքային արժեթղթերը, որոնց համար գործում է ակտիվ և իրացվելի շուկա, որոնք գրավադրված չեն կամ որոնց օգտագործումն այլ կերպ սահմանափակված չէ: Ցպահանջ պարտավորությունները ներառում են հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ցպահանջ ավանդները, ինչպես նաև ըստ պահանջի մարման ենթակա այլ պարտավորությունները: Ստորև ներկայացված է իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունը:

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Առ 31 դեկտեմբերի (աուդիտ չանցած)	101%	128%
Միջինը դեկտեմբերի համար (աուդիտ չանցած)	93%	133%

Վերը նշված հարաբերակցությունը կիրառվում է նաև ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված իրացվելիության սահմանաչափի հետ համապատասխանությունը գնահատելու համար (ոչ պակաս քան 60%):

32. Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել Բանկի՝ կապիտալի վերաբերյալ արտաքին պահանջների համապատասխանությանը և, որ Բանկը պահպանում է բարձր վարկային վարկանիշ ու կապիտալի լավ ցուցանիշներ՝ գործունեությանը աջակցելու և բաժնետիրական արժեքը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և կատարում է ճշգրտումներ տնտեսական պայմանների փոփոխությունների ու իր գործունեության ռիսկային բնույթին համապատասխան: Կապիտալը պահպանելու կամ դրա մեջ ճշգրտումներ մտցնելու համար Բանկը կարող է ճշգրտել բաժնետերերին վճարվելիք շահաբաժինների գումարը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետերերին կամ թողարկել արժեթղթեր: Նախկին տարիների համեմատությամբ ոչ մի փոփոխություն չի եղել համապատասխան կապիտալի կառավարման նպատակներում, քաղաքականություններում և ընթացակարգերում:

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Բանկը որպես կապիտալ ճանաչում է ՀՀ օրենսդրությամբ բանկերի կապիտալի համար սահմանված հողվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սահմանված նվազագույն մակարդակը կազմում է 12%: 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր սահմանված մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	31/12/17 հազ. դրամ	31/12/16 հազ. դրամ
	Մուդիտ չանցած	Մուդիտ չանցած
Հիմնական կապիտալ		
Բաժնետիրական կապիտալ	32,087,360	32,087,360
Էմիսիոն եկամուտ	7,755,180	7,755,180
Գլխավոր պահուստ	4,424,146	4,249,146

Չբաշխված շահույթ	20,510,460	13,483,398
Նվազեցումներ	(4,342,458)	(2,499,105)
Ընդամենը հիմնական կապիտալ	60,434,688	55,075,979
Լրացուցիչ կապիտալ		
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ	338,214	307,897
Ստորադասված փոխառություն (ոչ ավել, քան հիմնական կապիտալի 50%-ը)	25,560,480	27,230,093
Ընդամենը լրացուցիչ կապիտալ	25,898,694	27,537,990
Ընդամենը կապիտալ	86,333,382	82,613,969
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	660,088,644	516,128,882
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցություն (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	13.08%	16.01%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի ու պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականները՝ հաշվի առնելով ցանկացած ընդունելի գրավ կամ երաշխիք: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր վնասի առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

33. Վարկային պարտավորվածություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններ: Դրանք իրենցից ներկայացնում են հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի և օվերդրաֆտների տրամադրման պարտավորվածություններ:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ՝ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումը երրորդ անձանց նկատմամբ երաշխավորելու նպատակով: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի: Բանկը նաև տրամադրում է երաշխիքներ՝ գործելով որպես գործակալ արժեթղթերի փոխառության և վարկավորման գործարքներում:

Վարկային պարտավորվածությունների, ֆինանսական երաշխիքների և ակրեդիտիվների տրամադրման ժամանակ Բանկը կիրառում է վարկային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք կիրառվում են հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են պարտավորվածությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի: Աղյուսակում արտացոլված պարտավորվածությունների գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջովին տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխիքների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարները ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կգրանցվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն պայմանագրով ստանձնած պարտավորությունները:

	31/12/17	31/12/16
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Երաշխիքներ	7,864,530	9,116,861
Ակրեդիտիվներ	319,128	623,303
Վարկային քարտերի գծով պարտավորվածություններ	9,245,979	7,976,314
Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածություններ	19,807,875	21,416,078
Չօգտագործված օվերդրաֆտներ	5,661,585	4,775,663
	42,899,097	43,908,219

Վերը ներկայացված ընդհանուր պայմանագրային վարկավորման պարտավորվածությունները պարտադիր չէ, որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս վարկավորման պարտավորվածությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել գործել մինչև վերջիններիս կատարման ժամկետը:

34. Գործառնական վարձակալություն

(ա) Վարձակալություն, որտեղ Բանկը հանդես է գալիս որպես վարձակալ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չիսվող գործառնական վարձակալության գծով վճարները հետևյալն են՝

	2017թ.	2016թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	1,419,525	1,952,090
Մեկից հինգ տարի ժամկետով	1,285,131	9,490,860
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	361,451	6,676,219
	3,066,107	18,119,169

Բանկը վարձակալում է մի շարք տարածքներ և սարքավորումներ գործառնական վարձակալության պայմաններով: Վարձակալության սկզբնական ժամկետը սովորաբար կազմում է հինգից տաս տարի՝ այդ ժամկետից հետո վարձակալության պայմանագիրը նորացնելու հնարավորությամբ: Վարձավճարները սովորաբար բարձրացվում են տարեկան կտրվածքով՝ շուկայական դրույքներին համապատասխանելու համար: 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գործառնական վարձակալությունը ներառում է կապակցված կողմի հանդեպ վարձակալություն, որը կազմում է 757,215 հազար ՀՀ դրամ և ենթակա չէ չեղարկման (2016թ.՝ 15,315,888 հազար ՀՀ դրամ):

35. Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Բանկն ապահովագրված է մինչև 6,521,734 հազար դրամի չափով՝ ապահովագրության յուրաքանչյուր տեսակի համար: Ապահովագրությունը ծածկում է Բանկի շենքերի և սարքավորումների, գործունեության ընդհատման և գույքին առնչվող երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորությունները, որոնք կարող են առաջանալ Բանկի գույքի կամ գործունեության հետ կապված պատահարներից:

(բ) Դատական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Դեկլարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում առաջացող պարտավորությունները, եթե այդպիսիք լինեն, զգալի բացասական ազդեցություն չեն ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

(գ) Հարկային պարտավորվածություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և պահանջում են պարզաբանումներ տարբեր հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել խիստ տույժեր, տուգանքներ և տոկոսագումարներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն սահմանել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս փաստերը Հայաստանում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Բանկի դեկլարությունը գտնում է, որ համապատասխանորեն է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական ազդեցություն ունենալ ֆինանսական վիճակի վրա, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

36. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Վերահսկողություն

Բանկի մայր կազմակերպությունն է, Ամերիա Գրուպ (Սի-Ուայ) Լիմիթիդ-ը, որին պատկանում է Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 65.8%-ը:

Բանկի վերջնական վերահսկող անձ և վերջնական շահառու է հանդիսանում Ռուբեն Վարդանյանը:

Մայր կազմակերպությունը չի ներկայացնում հանրությանը մատչելի ֆինանսական հաշվետվություններ:

(բ) Գործարքներ Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության հետ

Ստորև ներկայացված է աշխատակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը:

	2017 հազ. դրամ	2016 հազ. դրամ
Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ	1,972,902	2,271,649

Այս գումարները ներառում են Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների անկանխիկ հատուցումները:

Ստորև ներկայացված են Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների հետ գործարքների մնացորդները և միջին տոկոսադրույքները 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2017թ. հազ. դրամ	Միջին տոկոսադրույք, %	2016թ. հազ. դրամ	Միջին տոկոսադրույք, %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,253,917	8.02%	956,059	6.96%
Այլ ակտիվներ	1,893	0.0%	1,135	0.0%
Ստացված ավանդներ	674,074	5.70%	422,061	6.58%
Ստորադաս փոխառություն	5,928,587	6.00%	-	-
Այլ պարտավորություններ	1,077,633	0.0%	850,945	0.0%
Երաշխիքներ	16,944	0.0%	33,876	0.0%

Ստորև ներկայացված են Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների հետ գործարքների գծով շահույթի կամ վնասի կազմում արտացոլված գումարները 2017թ. և 2016թ.թ.-ի համար:

	2017 հազ. դրամ	2016 հազ. դրամ
Շահույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	66,568	62,275
Տոկոսային ծախս	(141,954)	(43,675)

(գ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Ստորև ներկայացված են այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև 2017թ.-ի երրորդ եռամսյակի շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Մայր կազմակերպություն		Նշանակալից Մասնակցությանը բաժնետեր		Մայր կազմակերպության այլ դուստր կազմակերպություններ		Այլ	Ընդամենը	
	հազ. դրամ	Միջին տոկոսադր. %	հազ. դրամ	Միջին տոկոսադր. %	հազ. դրամ	Միջին տոկոսադր. %			
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն									
ԱԿՏԻՎՆԵՐ									
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ							645,001	-	645,001
Հաճախորդներին տրված վարկեր							34,916,760	13.27%	34,916,760
Այլ ակտիվներ					795,016	-			795,016
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ									
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ							611,430	-	611,430
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ									
- Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ	666,258	0.0%	1,172,117	0.0%	200,264	0.0%	1,980,570	0.0%	4,019,210
- Ժամկետային ավանդներ					513,431	4.66%	32,590,571	12.87%	33,104,002
Այլ փոխառություն			9,890,487	8.90%					9,890,487
Այլ պարտավորություններ			10,316	0.0%					10,316
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չճանաչված միավորներ									
Տրված երաշխիքներ							20,304	0.0%	20,304
Շահույթ (վնաս)									
Տոկոսային եկամուտ			1,371				4,360,123		4,361,494
Տոկոսային ծախս			(1,135,191)		(21,325)		(3,864,603)		(5,021,118)
Այլ ծախսեր					(98,978)				(98,978)

Ստորև ներկայացված են այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև 2016թ.-ի երրորդ եռամսյակի շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Մայր կազմակերպություն		Նշանակալից Մասնակցությանը բաժնետեր		Մայր կազմակերպության այլ դուստր կազմակերպություններ		Այլ		Ընդամենը
	հազ. դրամ	Միջին տոկոսադր. %	հազ. դրամ	Միջին տոկոսադր. %	հազ. դրամ	Միջին տոկոսադր. %	հազ. դրամ	Միջին տոկոսադր. %	հազ. դրամ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն									
ԱԿՏԻՎՆԵՐ									
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ							1,633,886	–	1,633,886
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ			1,001,707	6.25%					1,001,707
Հաճախորդներին տրված վարկեր							82,599,050	6.25%	82,599,050
Այլ ակտիվներ							3,596	–	3,596
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ									
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ							1,554,397	-	1,554,397
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ									
- Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ	70,859	0.00%	326,386	0.00%	964,541	0.00%	32,025,131	0.00%	33,386,917
- Ժամկետային ավանդներ					1,227,222	3.20%	29,346,134	12.82%	30,573,356
Ստորադաս փոխառություն							5,920,428	6.00%	5,920,428
Այլ փոխառություն			14,103,304	9.08%					14,103,304
Այլ պարտավորություններ			20,765	0.00%					20,765
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չճանաչված միավորներ									
Տրված երաշխիքներ							17,927	0.00%	17,927
Շահույթ (վնաս)									
Տոկոսային եկամուտ			1706				4,166,018		4,167,724
Տոկոսային ծախս	(28,196)		(1,281,883)		(41,595)		(3,924,377)		(5,276,051)
Այլ ծախսեր			(35,706)						(35,706)

37. Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում

(ա) Հաշվապահական հաշվառման դասակարգում և իրական արժեք

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց գնահատման ժամանակաշրջանի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների մարման ժամանակ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են գուտ ներկա արժեքի և դրամական միջոցների գեղչված հոսքերի մոդելները, համեմատությունը նմանատիպ գործիքների հետ, որոնց համար առկա են շուկայական դիտարկելի տվյալներ և այլ գնահատման մոդելներ: Գնահատման մեթոդներում օգտագործվող ենթադրություններն ու տվյալները ընդգրկում են ոչ ռիսկային և բազիսային տոկոսադրույքներ, վարկային սփրեդեր և այլ ցուցանիշներ, որոնք օգտագործվում են գեղչալին դրույքների, պարտատոմսերի գների, արտարժույթի փոխարժեքի, պարտատոմսերի ինդեքսների գների չափման մեջ: Գնահատման մեթոդների նպատակն է հասնել հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ ֆինանսական գործիքի գինը արտացոլող այն իրական արժեքի որոշմանը, որը կորոշվեր անկախ գործող շուկայի մասնակիցների կողմից:

Ավելի տարածված և պարզ ֆինանսական գործիքների, ինչպես, օրինակ՝ տոկոսադրույքի և արժույթային սվոպերի իրական արժեքները որոշելու համար Բանկը օգտագործում է լայնորեն ճանաչված գնահատման մոդելներ, որոնք օգտագործում են միայն դիտարկելի շուկայական տեղեկատվությունը և չեն պահանջում դեկավարության լայն դատողություններ և գնահատումներ: Դիտարկելի գներն ու մոդելների տվյալները սովորաբար հասանելի են ցուցակված պարտատոմսերի և արժեթղթերի, բորսաներում շրջանառվող ածանցյալ գործիքների համար, ինչպիսիք են տոկոսադրույքի սվոպերը:

Բոլոր ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքները, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի չգնանշվող բաժնային արժեթղթերի և ներքևի աղյուսակում բացահայտված ֆինանսական գործիքների, մոտավորապես հավասար են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին: 2017թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 106,458 հազար դրամ (2016թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 106,458 հազար դրամ) հաշվեկշռային արժեքով վաճառքի համար մատչելի չգնանշվող բաժնային արժեթղթերի իրական արժեքը չի կարող որոշվել:

(բ) Իրական արժեքի հիերարխիա

Բանկն օգտագործում է ֆինանսական գործիքների իրական արժեքների բացահայտման և գնահատման մեթոդների հետևյալ հիերարխիկ կառուցվածքը, որն արտացոլում է չափումների կատարման ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. ակտիվ շուկաներում համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների գնանշումներ (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր ելակետային տվյալներ, որոնք դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող): Այս մակարդակը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել է հետևյալը՝ գնանշվող գները նմանատիպ գործիքների համար ակտիվ շուկայում, գնանշվող գները նույն կամ նմանատիպ գործիքների համար ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ: Այս մակարդակը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնք գնահատվում են դիտարկելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալներից

ելնելով, իսկ ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներն էական ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշվող գների հիման վրա, որոնց գծով պահանջվում են նշանակալի դիտարկելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու նպատակով:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2017թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեքների վրա:

<i>(հազ. դրամ)</i>	<i>1-ին մակարդակ</i>	<i>2-րդ մակարդակ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ			
- Պարտքային գործիքներ	-	3,015,199	3,015,199
- Ածանցյալ ակտիվներ	-	952,865	952,865
- Ածանցյալ պարտավորություններ	-	(686,306)	(686,306)
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ			
- Պարտքային գործիքներ	-	9,888,078	9,888,078
	-	13,169,835	13,169,835

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2016թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեքների վրա:

<i>(հազ. դրամ)</i>	<i>1-ին մակարդակ</i>	<i>2-րդ մակարդակ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ			
- Ածանցյալ ակտիվներ	-	3,130,071	3,130,071
- Ածանցյալ պարտավորություններ	-	(2,535,283)	(2,535,283)
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ			
- Պարտքային գործիքներ	-	12,301,834	12,301,834
	-	12,896,622	12,896,622

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այն ֆինանսական գործիքները, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով, սակայն որոնց համար իրական արժեքը բացահայտվում է, ներկայացված են իրական արժեքի հիերարխիայի 2-րդ մակարդակում: